

DARBININKAS

LIV NR. 14

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N. Y.

TREČIADIENIS - WEDNESDAY, VASARIS - FEB. 26, 1969

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN, N. Y. 11221

10 CENTŲ

Prez. Nixono kelionė: naujai Europai naujos idėjos

Prieš kalbėjimą su priešais, pirmą pasikalbėkim su draugais. Ir nedelskim. Stipri ir nepriklausoma Europa Atlanto sąjungoje padarytų sveikesnę Atlanto Bendruomenę ir sustiprintą ranką derybose su Rusija.

Taip kalbėjo R. Nixonas rinkiminės kampanijos metu, ryškindamas užsienio politikos gaires tam atvejui, jeigu būtų išrinktas JAV prezidentu. Šiuo metu jis pradėjo vykdyti tą pažadą, vasario 23 pradėdamas pirmą vizitą Europai. Išvykimo išvakarėse pareiškė, jog kelionės tikslas yra pradėti naują gadinę Amerikos-Europos santykiuose. Tos gadinės pagrindiniai bruožai — abipusis tarimasis ir bendradarbiavimas pasaulio taiką organizuojant.

Kelionė be komunikatų

Toj kelionėj didelių viešų kalbų ir dažnai nieko nepasakantių komunikatų nežadama, tik trumpi protokoliniio mandagumo pareiškimai išlipus iš lėktuvo ar atsakant į pasveikinimus vaišių proga. Tik Berlyne numatyta kalba Siemens fabriko darbininkams, kurie žinomi esą labai karšti Amerikos šalininkai. Tai bus darbo kelionė, kurios metu bus surinkta daugybė medžiagos opiausiais pasaulio klausimais. Tai bus nuomonės Amerikos artimiausių sąjungininkų vadų, kuriais prez. Johnsono administracija nesidomėjo ir savo nuomonėmis su jais nesidalino ką nors pradėdama daryti. Pirmadienį kalbėdamas Nato valstybių ambasadoriams uždarame posėdy Briuselyje prez. Nixonas pareiškė, kad jis tos klaidos nekartos — tarsis su visais ką svarbesnio pradėdamas ir pasitarimų metu. Ypač tai lies visus pasitarimus, kurie kada nors galėtų būti su Rusija. Čia pat pasakė, kad tokiems pasitarimams jis jau ruošiasi. Tokio pat elgesio jis tikisi sulaukti ir iš JAV sąjungininkų.

Grįžta į pasikeitusią Europą

Pats prez. Nixonas oficialių ryšių su Europa nėra turėjęs

Berlyno ir prancūzų-anglų dramos tik pagyvins dialogus

nuo 1960, gi paskutinis JAV prezidento lankymasis Europoje įvyko 1963, kada ten labai šiltai buvo sutiktas prez. Kennedy. Per tuos penkis metus Washingtonas labai nelaimingai įklimpo Azijos džiunglėse ir nutolo nuo Europos kuri ne be pagrindo labai įsiskaudino. Santykiai su sąjungininkais apkarato, su Prancūzija visai pairo. Prez. Nixono administracija, klaidą taisydama, apsisprendė sugrįžti Europon kukli ir draugiška: prašyti patarimų, naujų idėjų, savomis dalintis ir, sutarus, kartu veikti ten, kur naudinga visiems.

Per trumpą laiką Europoje

įvyko daug naujų dalykų, todėl prez. Nixonas ras kitokią Europą, negu ją pažino 1960. Bijodama rusų, Europa tada laikėsi vieningai, Vietnamo karas dar nebuvo užnuodijęs JAV-Europos draugystės, kancleris Adenaueris buvo neginčijamas Vokietijos balsas, Prancūzija tebebuvo ištikimas Nato narys, Berlyno gėdos siena pradėta statyti, bet vis dar laikoma pajukos objektu.

Siandien Europa susinervinusi, netikra, pati pradėjusi griauti tai, ką prieš dešimtmetį su tokia viltimi ir užsidedimu statė. Rusija su 100,000 karių išdriso užimti Čekoslovakiją ir

dar paskelbti, kad ji turi teisę užimti net V. Vokietiją, jeigu ši grėstų jos saugumui. Tam žūlumui paremti pacitavo net du J. Tautų chartos straipsnius. Todėl gal niekad nebuvo taip aki-vaizdu, kaip yra dabar, jog Amerikos-Europos susiderinimui daug laiko nėra likę.

Kelionės punktai

Prez. Nixonas pirmiausia sustojo Briuselyje, kur yra Nato ir Europos Ūkinės Bendruomenės būstinės. Taigi Briuselis yra ne tik Belgijos sostinė, bet laikytinas ir simboline Europos vienybės sostine. Jis davė Nato tarybos posėdy, pasakė trumpą kalbą, matėsi su Bendrosios Rinkos vykd. komiteto nariais ir tarėsi su Belgijos vyriausybe. Išėitų, lyg tai buvo demonstracija prieš de Gaulle bandomą užvesti naują Europinę politiką, su kuria jis susidurs Londone ir Paryžiuje. Gal Paryžiaus valdovas ir pyks, bet bus patenkinti kiti Nato nariai, gi Washingtonas turi išsiaiškinti, su kokia Europa ir kokia jo draugystė bėra galima.

Po Briuselio seks Londonas, Bonna, Berlynas, Roma, Paryžius ir vėl Roma. Antrasis atvykimas Romon yra skirtas tik popiežiui Pauliui VI. Tai yra ypatingas prez. Nixono mostas

Pagirtas už drąsą

South Bend. — Notre Dame prezidentas Rev. Hesburgh visus taikos ir tvarkos ardytojus, studentus ir profesorius sudraudė aiškiai tvirtu nusistatymu. Savo laiške jis jiems taip rašo: "Asmuo ar grupė, norį protinę jėgą, gaus 15 min. laiko apsiprėsti. Gaus po to laiko bus rastas be studento kortelės, bus areštuotas kaip įsibrovėlis į svetimus namus. Turintieji studento kortelės bus tuojau suspenduoti ir per 5 minutes turės nutraukti demonstracijas. Jei po to laiko bandys tęsti tvarkos ardyką, bus tuojau pašalinti. Be tvarkos negali gyventi jokia institucija. Negalima leisti, kad mažas būrelis primestų savo valią daugumai. Gerbsime tvarkingai reikiama skirtingą nuomonę, bet niekam neeisim sugriauti šios vietos". Protestantai susimastė, prezidentas gavo iš prez. Nixono pagyrimo laiška. Laiškas atėjo iš Europos, kur prez. vykdo svarbią valstybinę misiją.

Pradžia nuolaidom?

Paryžius. Iš Vietnamo taikos derybininkų prasisunkė žinia, kad Hanojus pradeda pamazū prisipažinti, jog jo kariuomenė kovoja P. Vietname. Ikišiol tas faktas buvo neigiamas, nes buvo sakoma, kad prieš Saigoną kovoja P. Vietnamo žmonės, norį nusikratyti nekenčiamo režimo.

Tas prisipažinimas turėtų reikšti, kad Hanojus linkęs derybose žengti dar vieną žingsnį pirmyn — sutikti kalbėti dėl svetimų kariuomenių išvedimo iš P. Vietnamo. Ikišiol nesutiko taip amerikiečių suformuluoto klausimo svarstyti, nes vis teigė, kad P. Vietname yra tik Amerikos kariuomenė, apie kurią išvedimą ir tereikią kalbėti.

popiežiui, bet jis turi tradicijų amerikietiškojo mandagumo papročiuose.

Visoje kelionėje kiečiausias riešutas bus de Gaulle. Nejaukus turėtų būti jo pasimatymas su prez. Nixonu po to, kai anglai išdavė paslaptį, kaip de Gaulle planuoja atsikratyti Amerikos, suardyti Atlanto bendruomenę ir visa kita, kas buvo kartu kurta, per 20 metų, besirūpinant Europos apsauga nuo Maskvos grobuoniškų užmačių.

OPOZICIJA TUO TARPU LAIMĖJO

Rawalpindi. — Po tris mėnesius trukusių įvairių rūšių riaušių, pareikalavusių ir kelių dešetų gyvybių, Pakistano prezidentas maršalas Ayub Khan nebebūsiąs prezidentiniu kandidatu ateinančiuose rinkimuose.

Jis valdė kraštą 10 metų, atėjęs valdyti irgi po didelių nesutarimų. Per tą laiką jam pasisekė įgyvendinti vidaus taiką ir pradėti ūkinės gerovės ugdymą, bet toji gerovė negalėjo pas visus ateiti. Per tą laiką atsirado naujos jėgos, ginančios kitus interesus ir siekiančios konstitucinių reformų, kad tuo keliu pajėgtų ateiti į valdžią. Opozicinės grupės sukėlė riaušes, bet nesutiko derėtis su prezidentu dėl reformų. Tada jis nutarė trauktis, nes kariuomenės vadai pranešė, kad tik atoslūgis gali išgelbėti nuo didelės nelaimės. Taiwana kinai tvirtina, kad pinigais ir ginklais opoziciją remia Kinijos komunistai. Bet Ayub Khan rankose dar bus valdžia, kai bus planuojamos naujos reformos.

Vienas iš opozicijos vadų

Anglai paskelbė de Gaulle planus apie Nato ir Bendr. Rinkos sugriovimą. De G. Europai vyrautų 4 valstybės

Paryžius. — Tarp Paryžiaus ir Londono užvirė didelis susikirtimas, nes Anglijos vyriausybė paskelbė savo ambasadoriaus pasikalbėjimą su de Gaulle apie šio pastarojo naujus planus Europoje.

De Gaulle ir Anglijos ambasadoriaus Christopher Soames pasikalbėjimas įvyko vasario 4. Ambasadorius padarė pasikalbėjimo santrauką, davė ją de Gaulle raštinei peržiūrėti ir, anglų teigimu, gavo žinią atgal, kad santraukoje nieko nepageidaujamo nerasta. Dabar prancūzai teigia, kad amb. Soames prez. de Gaulle mintis klaidingai suprato, kad raportui prancūzų pritarimas nebuvo duotas. Kitaip tariant, prancūzai mandagiai sako, jog ambasadorius melagis.

Britų užs. reik. sekretorius M. Stewart vyriausybės vardu pareiškė, kad kalba eina apie prez. de Gaulle britams padary-

tus svarbius pasiūlymus dėl Europos Ūkinės Bendruomenės pertvarkymo ir Nato sutarties panaikinimo. Jis užtikrino, kad britai de Gaulle idėjų neiškrupė. Britų ambasadoriaus padaryta santrauka nėra nei britiška, nei prancūziška, bet abiejų sutartas tekstas.

De Gaulle planas

Prez. de Gaulle dar siūlė, kad britai paprašytų pasitarimo su Prancūzija apie Europos ateitį. De Gaulle pasikalbėjime su ambasadoriumi tą ateities Europos vienybę taip vaizdavo: dabartinė Europos Ūkinė Bendruomenė pakeičiama į laisvos prekybos zoną, kurioje tada bus jau ir Anglija, gi tos zonos politika jos viduje tvarkys keturių direktorių. Ją sudarys Prancūzija, Anglija, Vokietija ir Italija. Viski kiti Europos kraštai išskiriami.

Britai pranešė kitiems

Kadangi tai yra labai svarbus dalykas ir liečia britų sąjungininkų bei visos V. Europos saugumą, britai nutarė apie tai painformuoti V. Europos Uniją, kurioje yra Anglija ir visi Europos Ūkinės Bendruomenės nariai. "Tylėjimas būtų buvęs lygus samoklininkavimui prieš sąjungininkus. Jeigu de Gaulle turi naują planą Europai suvienyti, tegul jis pasako apie tai visiems, ne vien tik Anglijai!" — pareiškė Stewart.

Kas liečia Nato, Anglija negali sutikti, kad toji santarvė turėtų būti pasmaugta, nes tai, anot Stewart, yra vienas iš pasaulio stulpų. Joks atsakingas asmuo, norįs taikos ir laisvės, negalys sutikti su Nato susilpninimu ar sunaikinimu.

Paryžius traukiasi

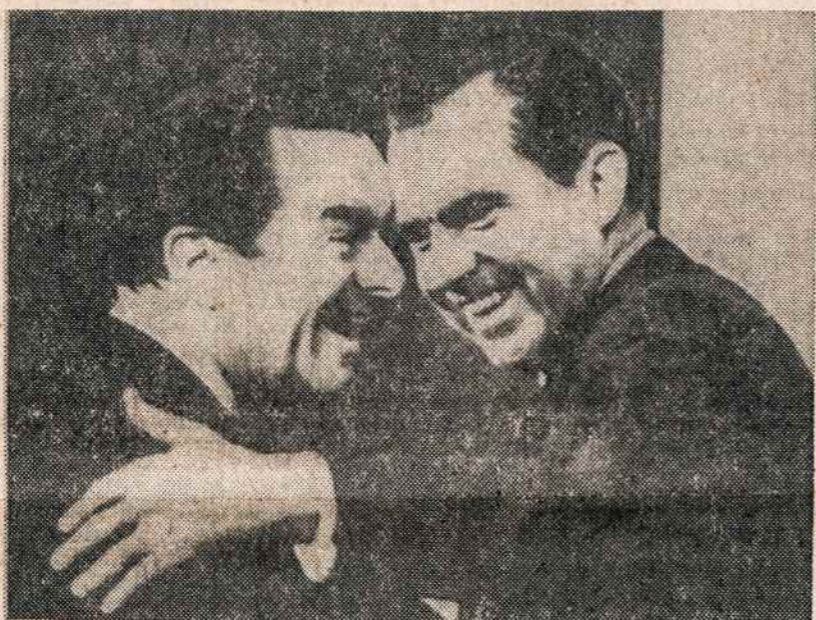
Prisegę anglų ambasadoriui melagio vardą, prancūzai pradėjo trauktis atgal, menkindami de Gaulle pareiškimų svarbą — girdi, tai buvusios tik palaidos mintys, seniai po vieną pasakotos, bandant rasti naujus kelius Anglijai Europon įvesti. Gaila, kad Anglija padarė iš to sensaciją. Ir dar pridėjo — pasikalbėjimas buvęs slaptas, todėl neturėjęs būti paskelbtas. Juk tai buvusi tik mažą pradžią svarbių pasikalbėjimų.

Prancūzų spauda nesidomi tariamu pasikalbėjimo minčių iškraipymu, nes niekas tuo netiki, bet dauguma smerkia anglus už paslapties išplepėjimą. Dauguma bara ir prancūzus ir anglus. Anglus barantieji teigia, kad anglų tikslas buvo susilpninti de Gaulle pozicijas prieš prez. Nixono vizitą. Teisingiausiai, turbūt, pasakė politiniai nepriklausomas Combat: "Wilsonas sutorpedavo de Gaulle. Bet blogiausia tai, kad de Gaulle sutorpedavo Europą ir kartu su ja Prancūzija, nes dabar ji pasiliko viena".

Rimtas Le Monde rašo: "Prez. Nixonas, sakoma, norįs pamatyti Europą tokią, kokia ji yra, o ne tokią, kokios jis norėtų. Jeigu taip, tai tas noras bus su kaupu patenkintas, nes jau seniai europiečiai nebuvo taip susidruskę, kaip dabar."

Nuodai ilgai veiks

Ar britai su prancūzais susės prie vieno stalo, kaip siūlė britų ambasadoriui prez. de Gaulle? Turbūt ne, kol prie valdžios vairo bus de Gaulle ir Wilsonas. Nesą nė mažiausios vilties tikėtis, kad netolimoj ateity de Gaulle pasiduotų spaudimui ir įleis Anglijai dabartinę Europos Ūkinę B-nę. Tokia nuomonė šiandien, bet kas dės galvą už tai, kad ji niekad negali pasikeisti. Prancūzija dabar organizuoja įvairius posėdžius, kad galėtų paaikškinti sąjungininkams, jog ji nėra toks piktadaris, koku ją parodė britų vyriausybė.

Rolf Pauls (k.), V. Vokietijos ambasadorius Washington, pirmame po inauguracijos susitikime su prez. Nixonu. Juodu esą seniai pažįstami draugai.

— Draugas ir žento tėvas

gavo diplomatinės tarnybas. Prez. Nixonas paskyrė tris naujus ambasadorius: Jacob D. Beam į Sov. Rusiją, W. H. Annenberga į Angliją ir John D. Eisenhowerį į Belgiją. Pirmasis yra senas diplomatinės tarnybos narys, antrasis — turtin-gas ir senas Nixono draugas, trečiasis — Nixono žento tėvas.

— Prahą šmeižianti radijo stotis

įkurdinta Berlyne okupuojant Čekoslovakiją, nustojo transliuoti čekų-slovakų kalbomis. Visą laiką buvo skelbiama, kad tai nuo naujojo režimo pabėgusių čekų stotis. Iš tikrųjų tai buvo Maskvos propagandai prieš okupuotos Čekoslovakijos vyriausybę skleisti skirta stotis. Propaganda turbūt vyks ir toliau, tik jau nebe čekų var-du.

KARINIAI PRATIMAI PASKELBTI, bet Bonna viliojama pažadais rinkimus atšaukti

Maskva. — Žinių agentūra Tass skelbia, kad Rusijos ir R. Vokietijos kariniai pratimai vyks kovo pradžioje R. Vokietijoje tarp Berlyno ir V. Vokietijos sienos. Data nepranešta, bet vieta sako, kad pratimų pradžia turėtų supulti su laiku, kada V. Vokietijos prezidento rinkikai turės vykti į Berlyną. Kitaip juk ne pratimai nebūtų dabar reikalingi, nes jie buvo numatyti daug vėliau.

Pratimams vadovaus pats maršalas Jakubovskis, Varšuvos pakto karinių jėgų vadas. Ir čia naujiena — vyr. vadas ikišiol nėra vadovavęs pratimams, kuriuose dalyvauja tik dviejų narių daliniai. Kadangi, anot Tasso, pratimai yra tik dalis visai santarvei numatyto plano, tai jie įpareigoja visą Varšuvos karinį bloką.

Kol visas tas reikalas buvo įstatytas ir reikiamus politinius rėmus, Berlyne dirbo maršalas Jakubovskis ir pirmasis Gromyko pavaduotojas N. Kuznecovas, pats atkakliausias Maskvos diplomatas. Idomu, kad abudu tuo pat laiku atsidūrė ir Rumunijoje, kur taipgi turėtų įvykti Rumunijos labai nenorimi kariniai pratimai. Kuznecovo bu-

Vak. Vokietijos prezidentiniai kandidatai: socialdemokratų (K.) Gustav Heinemann ir krikščionių demokratų Gerhard Schroeder. Pirmasis dabar yra teisingumo ministras, antrasis — krašto apsaugos. Prezidentas renkamas kovo 4.

Apie lietuviškąjį Baublį Romoje

Kas patraukė korespondento dėmesį?

Patraukė ne tiek faktas, kad šie metai gali būti laikomi L. Kat. Mokslo Akademijos atkūrimo 15 metų sukaktimi. 1954 gruodžio pabaigoje Romoje esantieji mokslininkai ėmėsi rimtai svarstyti ir vykdyti nuo 1952 metų dr. S. Bačkio laikais keliamą Akademijos atkūrimo sugestiją. Formalus atkūrimas ir Akademijos įregistravimas buvo jau 1954 metų pradžioje. Pirmasis atkurtosios Akademijos pirmininkas buvo vysk. dr. V. Padolskis.

Su pasitenkinimu teko informuoti, kad Akademija turi per 200 narių, penktą židinių Amerikoje. Ir tie skaičiai auga.

Labiau dėmesį patraukė pernai Akademijos išleistas Metraštis. Jis gali būti vertinamas kaip vienas iš keturių — penkių veikalų, kuriais buvo praturtinta intelektualinė literatūra vadinamais laisvės kovos metais. Jame sutelkta įdomios, daugiausia istorinės medžiagos. Tai džiuginantis ženklas, kad istorikų būrelis, daugiausia susitelkęs Romoje, turėjo galimybių moksliniam tyrinėjimui.

Mažiau džiugią žinių pasakojimo atvykę iš Romos: esą už išsiuntinėtą Metraštį ligi šiol atsilyginę 40 proc., tikisi, kad atsilygins dar 20-25 proc., kitai, gal būt, pasiekę tokį profesinės egzistencijos rūpėsčių laipsnį, kad užmiršta savo intelektualinės egzistencijos reikalą.

Svečio pasakojimai itin pakatino korespondentą atkreipti skaitytojų dėmesį į Akademijos veiklą klausimais dabartiniam Akademijos pirmininkui ir Akademijos raštų redaktoriui prof. dr. A. Liuiam, S.J.

1. Koki aktualiausi reikalai yra Akademijoje?

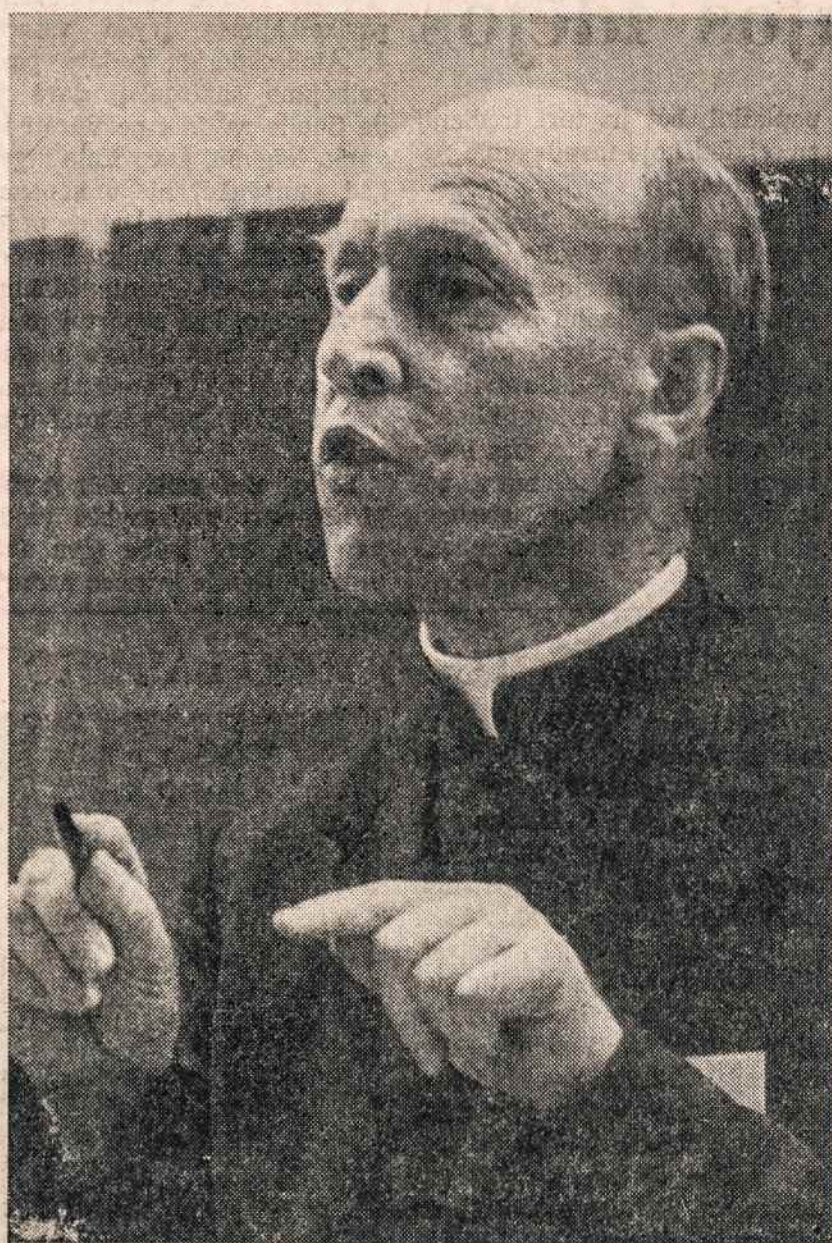
Vienas iš pagrindinių Akademijos uždavinių yra sudarymas galimybių augti ir bręsti mūsų mokslinei literatūrai. Tam reikalui buvo suorganizuotas Metraštis — neperiodinis leidinys, kuriame spausdinamos studijos iš visų mokslo sričių, paruoštos ne pagal užsakymą, bet kilusios savaime iš mokslinio nusiteikimo. Metraštis yra tremties sąlygose tarsi Akademijos Baublys, kur, Dionizo Poškos pavyzdžiu, kure su pietistiniu nusiteikimu surenkama visa, ką tik turime vertingesnio mokslo srityje.

Du buvo nuo pradžios reikalai kėlę rūpesčio, jie ir pasilie-

Pokalbis su L. Kat. Mokslo Akademijos pirmininku prof. dr. A. Liuiam, S.J.

ka: suburti moksliskai nusiteikusius kūrėjus ir surasti galimybių išleisti jų studijas bei jas paskleisti visuomenėje. Pirmasis uždavinys išsprendė

gana gerai: Akademijos narių skaičius prašoka jau 200, vis daugiau atsiranda bendradarbių, vis didesnės apimties įreikiamos studijos, vis palankes-

Prof. kun. Antanas Liuiama, S.J.

SUKAKTUVININKAI LIETUVOJE

Dramos aktorė **Teofilė Vaičiūnienė** (rašytojo Petro Vaičiūno žmona) sausio 10 susilaukė 70 metų amžiaus. Teatre jau nebedirba (buvo Lietuvos Dramos teatro aktorė nuo pat pradžios, yra vaidinusi apie 200 vaidmenų), dabar ėmėsi atsiminimų rašymo — apie teatrą, apie Krėvę, Vaižgantą, neseniai mirusį Viktorą Dineiką ir kitus.

65 m. amžiaus sausio 15 susilaukė poetas **Teofilis Tilvytis**. Jau kuris metas retkarčiais bepasirodo vienu kitu politškai didaktinio pobūdžio eilėraščių.

1935 Kauno meno mokykla

baigęs skulptorius **Henrikas Rudzinskas** (J. Zikaro mokinys), buvęs Jonišio ir Telšių gimn. mokytojas, sausio 19 susilaukė 60 metų amžiaus. Dabar (nuo 1946) yra dėstytojas Kauno Dailės technikumė (toj pačioj buvusioj meno mokykloj).

Sausio 22 d. 70 metų amžiaus sulaukė **Justas Paleckis**. Nukeltas į aukštąs, bet nesvarbias pareigas Maskvoje, dažnai buvoja Vilniuj ir, žinoma, rašo atsiminimus, kuriuose atsargiai šliūvoja savo jaunų dienų portretą, kad atrodytų jau ir tada, bent pašamonei, buvęs kaip ir bolševikas... (E.)

nis visuomenės atsiliepimas ir pradėto darbo pripažinimas. Šis susiorganizavimas ir mokslinės kūrybos stiprinimas yra labai džiuginantis reiškinys. Daug sunkiau yra su lėšomis. Šis reikalas net sunkėja, nes Akademija neturi jokių fondacijų, kaip jas turi kitos užsienio panašios institucijos.

2. Sakoma, kūrybinių akstinių bei mokslinio bendradarbiavimo paskatą duoda Akademijos suvažiavimai. Ar tai tiesa ir — kada numatomas naujas suvažiavimas?

Akademijos suvažiavimai vyksta kas treji metai. Paskutinis Akademijos suvažiavimas įvyko Vokietijoje 1967 rugpjūčio 23-27. Akademijos centro valdyba, apsvačiusi ir susitarusi su Toronto Akademijos židinio pirmininku dr. J. Sungaila, savo posėdyje 1968 vasario 19 nutarė Akademijos naują suvažiavimą šaukti Toronto 1970 rugsėjo 1-6. Paruošiamieji darbai jau vykdomi.

3. O dėl suvažiavimų prasmės — kiek suvažiavimai save pa-

teisina, t.y. palaiko narių mokslinio tyrinėjimo bei mokslinės populiarizacijos dvasią?

Nefilosofuosis, o tik nurodysiu faktą, kad, beruošiant Akademijos suvažiavimą New Yorke 1964, buvo girdėti balsų, kad suvažiavimus užtektų ruošti tik kas penkeri metai. Suprantama: suvažiavimo paruošimas iš organizatorių, tiek centro valdybos, tiek židinio narių, pareikalauja labai daug laiko, darbo, energijos. Visai priešingai pasisakė suvažiavimo dalyviai. Nevienuos jų, jau antrą dieną, susižavėjęs suvažiavimo ir studijų sekcijose eiga, reikė pageidavimą, kad tokios dvasinio atsigaivinimo šventės (tai jų išsireiškimas) būtų ruošiamos kasmet. Tai geriau nusaiko suvažiavimų reikšmę, negu bet koks sausas įrodinėjimas. Iš tikro, net ištisi pusdieniai vienai sekcijai buvo per trumpi: diskusijos ir pokalbiai paskaitų ar kitomis gretimomis temomis vykdavo ir pertraukų metu ar net sekcijos darbams pasibaigus. Panašiai buvo ir paskutinio Akademijos suvažiavimo metu Vokietijoje 1967 metais. (Bus daugiau)

IRGI "AMBASADA"

Kai Vilniuje aukštesnieji komunistų pareigūnai vis dar stengiasi įrodinėti, kad Lietuva niekad nesanti buvusi tokia nepriklausoma, kaip dabar, vienas po kito iškyla liudininkai, kurie bent mirdami liudija, kad iš tikrųjų yra visiškai atvirkičiai.

Šių metų sausio 12 Maskvoje staiga mirė toks Anatolijus Svecovas, gimęs Sibire, ruso geležinkelinio šelmoj, Lietuvoje niekad negyvenęs ir iki 1949 metų (iki 43 m. amžiaus) su Lietuva iš viso nieko bendra neturėjęs ir apie ją greičiausiai nieko nei nežinojęs. Betgi dabar, jau 15 metų, jis — "Lietuvos ambasadoriaus" Maskvoje pavadootojas. Mat, stengdamies vaidinti "nepriklausomybę", bolševikai yra įtaise Maskvoje savo vilniškių vietininkų "nuolatine atstovybe", kurioje atstovą pasirenka ką nors iš Lietuvoje bent kiek gyvenusių, bet, štai, jo pavadootoju laiko ką nors iš saviškių. Ir taip per pastaruosius 15 metų sibirietis Svecovas, esą, "daug ir sėkmingai dirbo sprendžiant TSRS centrinėse įstaigose respublikos keliamus klausimus" (Tiesa, 1969, sausio 14).

Taip, vadinasi, reikiams "respublikos nepriklausomybę": jos reikalus sprendžia "TSRS centrinėse įstaigose", o tuos reikalus aiškina tų pačių įstaigų pasiskirti švecovai... Maža to: Svecovas, esą, "aktyviai dalyvavo pertvarkant respublikos žemės ūkį, stiprinant kolūkinę santvarką, vystant pramonę". Nes, prieš pasiskiriamas Lietuvos reikalams atstovauti, ketverius metus, nuo 1949, Svecovas buvo Lietuvos kolchozinimo prižiūrėtojas maskvinėje kolchozų taryboje.

Tie dalykai nėra naujiena, tik vieši jų paliudijimai pačios

DEL BALTIJOS VALSTYBIŲ FONDŲ

Prieš svarstant D. Britanijos parlamente įstatymą, įteisinantį Baltijos valstybių fondų konfiskavimą, D. Britanijos Lietuvos Sąjunga, drauge su latvių ir estų panašiomis organizacijomis, pritariant šių valstybių diplomatinėms atstovams, parengė ir įteikė visiems abejų rūmų parlamento nariams išsamią to klausimo studiją, kurioje įrodoma, kad D. Britanijos vyriausybės pasielgimas su Baltijos valstybių Anglijos bankui patikėtai fondais yra visiškai nesuderinamas su tarptautine teise, nebent vyriausybė įsipareigotų konfiskuotus Baltijos valstybių aktyvus įrašyti kaip skolas toms valstybėms. (E.)

komunistų partijos spaudoje yra mirtini smūgiai, pavyzdžiui, Diržinskaitės ir panašių "deputatų" pasakoms apie jų tariamą savarankiškumą Lietuvoje ir neva Lietuvos darbo žmonių valiai atstovavimą. (E.)

Vilniaus opera

1964 metais Vilniuje buvo pradėtas statyti naujas pastatas operos teatrui. Po ketverių metų matomos aukštai iškilusios sienos. Bet "ne visi" esą patenkinti tos statybos greičiu. (Greičiau visi bent kiek tuo suinteresuoti nepatenkinti, kadangi jau anksčiau buvo viešai rašoma, kad tas greitis vėžiškas). Sausio 15 buvo suaukštas specialus pasitarimas, kaip tą statybą pagreitinoti. Tiesa skelbia šūki — baigti statybą bent 1971 metų sezonui. Nuo vilčių turėti naują operos pastatą "Lenino garbei" — 1970 metų iškilimė, atsisakyta. (Elta)

Gedimino pilis rusiškam pašto ženkle

"Pošta SSSR" vėl išleido "lietuvišką" ženklą. Tai 4 kapeikų ženklas, kuriame nupiešta Gedimino pilis su raudona vėliava. Užrašyta, kad tai "tarybų valdžios" paskelbimo Lietuvoje 50 m. sukaktį paminėti. Lietuviai prie to ženklo išleidimo piršto nepridėjo. Piešinio autoriai — N. Babinas ir H. Hausmanas... (E.)

Išvyka į Indiją

Į kovo pradžios rytinėje Indijoje rengiamą lietuvių muzikos festivalį iš Vilniaus siunčiamas operos solistas Valentinas Adamkevičius, Kanadoj koncertavęs birbynininkas Kazys Budrius ir kanklininkė Bronė Simonaitienė. Delegacijoj bus ir docentas Ričardas Mironas, sanskritu žinovas.

— **Dr. Jurgis Brėdikis**, Kauno medicinos instituto hospitalinės chirurgijos katedros profesorius ir vedėjas (praėjusių metų pradžioje lankėsis Amerikos universitetuose ir klinikoje), išrinktas Sov. S-gos Medicinos akademijos nariu korespondentu. (E.)

— **Politinis šantažas**. — Egipto Nasseris ragina prez. Nixoną sulaikyti lėktuvų pardavimą Izraeliui. Jei nepaklausys, Egiptas galės neatnaujinti su US diplomatinių santykių.

— **Penki didieji vaistų gamintojai** pateko į teismą už antibiotikams plėšikiškų kainų nustatymą slapta susitarus. Nuostolių atlyginimo ieškinius iškėlė teisme kai kurios savivaldybės, jų tarpe ir New Yorkas. Kaltinamieji pasiūlė 120 mil. dolerių susitaikinimui nupirkti. (E.)

J. B. SHALINS-ŠALINSKAS — Laidotuvių direktorius. 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way Sta.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido tuves. Kopyčios nemokamai visose miesto dalyse. Tel. Virginia 7-4499.

VAITKUS FUNERAL HOME. Notary Public. 197 Webster Ave. Cambridge Mass. Pranas Vaitkus, laidotuvių direktorius ir balsamuotojas. Moderniška kopyčia šermentis dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostoną. TR 6-6434.

JOSEPH GARSZVA — GRABORIUS, BALSAMUOTOJAS. 2 modernios kopyčios. 231 Bedford Avenue, Brooklyn, N.Y. 11211; EV 8-9770.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni kopyčia, Air-conditioned. A. J. Ballon-Baltrinas, Licensed Manager and Notary Public. 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

STEPHEN AROMISKIS (Armauskas) — Graborius-balsamuotojas. Moderni kopyčia. 423 Metropolitan Avenue Brooklyn, N.Y. 11211, EV 7-4335.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius. 426 Lafayette St., Newark, N.J. 07105; tel. Market 2-5172. Paruosiamas garbingas laido tuves. Modernios kopyčios, oras vėdinamas.

N. F. WALKER, Inc. Laidotuvių direktoriai. Daug vietos automobiliams statyti. — 87-34 80th Street Woodhaven, N.Y. 11421, (212) AL 2-3043 ir 2039 Merrick Ave. Merrick, N.Y. 11566 (316) FK 8-0303.

RIMOS IR JUOZO BRUZŲ vienintelė lietuviška sluntyji įstaiga didžiajame New Yorke, atlieka visus patarnavimus sudarant siuntimus ir užsakant kitas dovanas į Lietuvą. Greitas patarnavimas — žemios kainos. 370 Union Ave., Brooklyn, N.Y. Telef. EV 4-4952

JOHN ORMAN AGENCY / Insurance - Real Estate. Namų pirkimo, pardavimo ir visais reikalais kreipkitės į mūsų įstaigą. Pildomi miesto, valstybės ir federalinės valdžios mokesčių (Income Tax) pareiškimai. — 110-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. 11418; tel. Virginia 6-1800.

ANDRIUS ARMONAS, statybininkas — Long Islande stato įvairaus dydžio naujus namus, kuriuos galima tuoj įsigyti. Pirmam užsakymus pasiūlyti pagal pirkejo pageidavimus ant mūsų arba pirkejo žemes. Statybą atliekame sąžiningai pagal susitarimą už labai prietinamą kainą. Tel. (516) AN 1-2864

VYTAUTAS MAZELIS, fotografas — vestuvės: spalvota ir juoda baltai (gali vykti ir į kitus miestus), portretūra, meno darų nuotraukos ir kitu tolu patarnavimai. 422 Menahan St., Ridgewood, N.Y. 11237; Tel. HY 7-4677.

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Firmos rusies lietuviskas maistas priinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia ir Albertas Radziūnas, sav. 36-38-40 Stagg St. Brooklyn, N.Y. 11206; ST 2-5938.

JUOZO ANDRUSIO Real Estate, Insurance. Apraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas, Mutual Funds — pinigų investacijos. Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven N.Y. 11421; V1 7-4477.

JUOZO MISIŪNO GERIMŲ KRAUTUVĖ — Galima gauti įvairiausių rūšių amerikiečių ir importuotų gerimų. Didžiausias pasirinkimas degtinės ir vyno. 103-55 Lefferts Blvd. Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. VI 3-3544.

S & G MAISTO KRAUTUVĖ. Antanas Vaitkus, vedėjas. 84-09 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421, VI 9-5077; 340 Grand St. Brooklyn, N.Y. 11211, ST 2-4329. Papigintom kainom pirmame užsakymus vestuvėms ir pokyliams. Pristatom i namus liet. skilandžius, sūrius. We take all orders special price for Weddings and Parties. Home-made Bologna. • Trečia nauja, moderniška krautuvė atidaryta 84-04 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. — VI 9-5077.

SUPERIOR PIECE GOODS CORP. 200 Orchard St. New York, N.Y. 10002, AL 4-8819. Vilnones medžiagos jūsų artimesiems — importuotos ir vietinės. Vilnones medžiagos kostiumams, paltais ir suknelėms. Taip pat šilkines, maišytos, spalvotos, įvoms užtiesalai, vilnones skaros ir šalikai — geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant paketus į Europą. Uželkite ir įstikinsite!

C. A. VOKET — LIETUVIŠKAS ADVOKATAS — 41-40 74th Street Jackson Heights, N.Y. NE 9-6620.

ANTANAS J. ŠAVELSKIS — lietuvis advokatas — 80-30½ Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. 11421; tel. 849-1060, namų TW 7-3061 (nuo 9 r. iki 9 v.)

GREITOJI PAGALBA. Nenusimink, gausi pagalba. Ilgai laukti vaistai nuo reumatizmo, rankų, kojų nutirpimo ir skaudėjimo jau gaunami. Tai Deksnio mostis, dabar vadinama "Ree-Leaf Rub". Dežutės: 4 uncijų 3 dol., 8 uncijų 5 dol. Persiuntimui pridedama 50¢. Krepštis: Royal Products, North Sta., P.O. Box 9112, Newark, N.J. 07104, arba į Darbininko administraciją, 910 Willoughby Avenue, Brooklyn, N.Y. 11221.

PARDUODAMA VAISTŲ LABORATORIJA ir ofisas. Plačiai žinomi vaistai bel mostis nuo reumatizmo. Labai pelninga įmonė. Rašyti: P. Deken, North Sta., P.O. Box 9112, Newark, N.J. 07104.

Tel. (212) 497-8865
Alfa Jeweler
A. USELIS
Garantuotas laikrodžių taisymas
Aukso, platinos žiedai su deimantais • Viso pasaulio įvairūs laikrodžiai • Puikūs importuoti indai • Įvairūs papuošalai moterim.

Charm Beauty Shoppe

REGINA USELIENE — Tel. 497-8865.
Pusmetinis sušukavimas. Kirpimas. Stilizavimas.
Plaukų dažymas
267 St. Nicholas Ave., Ridgewood, N.Y.

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
Michigan 2-4130

Tel. (212) 441-3110 / 896-7743

BESTWAY TRAVEL AGENCY
Kelionės plačiam pasauliui
WILLIAM R. BEST
84-14A Jamaica Avenue
Woodhaven, N.Y. 11421

NEW YORK

CHICAGO

LITAS Investing Co., Inc.

specializuojasi nekilnojamo turto, trumpalaikių paskolų, akcijų biržos ir kitose srityse. LITO bendrovė Jūs kviečia investuoti indelių formoje. Už indelius mokamos aukštos palūkanos. Investavimo arba paskolų reikalais prašome kreiptis:
LITAS INVESTING CO., INC.
86-01 114th Street Richmond Hill, N.Y. 11418 — Tel. 212-441-6799
2422 West Marquette Rd. Chicago, Ill. 60629 — Tel. 312-476-2242
Visais apdraudus ir nekilnojamo turto klausimais prašome kreiptis į
LITAS SERVICE CORPORATION
94-10 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421 — Tel. 212-847-5522
Pilnas draudimo patarnavimas — namams, mašinoms, gyvybei it k.

Chicago Rome Paris München Los Angeles: Atostogos Suvažiavimai
LITAS Travel Service yra pasimošus Jums patarnauti nežūrint kur ir kada keliautumė. LITAS Travel Service parūpins bilietus, padarys reikiamas rezervacijas, patars kur geriausia atostogauti, kur apsisoti, kuriuo laiku ir iš kurio aerodromo arba uosto patogiau išvykti. Patarnavimai yra visiškai veltui. — LITAS Travel Service talkina iškviečiant gimines iš Lietuvos, atostogom ar nuolatiniam apsigyvenimui. RUOŠIATĖS KELIONEN? ... Nepamirškite

LITAS TRAVEL SERVICE
94-10 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421 — Tel. 212-847-5522
SEKMINGOS KELIONĖS!

North Hempstead Supervisor Robert C. Meade pasirašo Lietuvos nepriklausomybės savaitės proklamaciją. Savaitė buvo paskelbta nuo vasario 16 iki vasario 23. Iš k. į d. Kestutis Miklas, Kestutis Miklas s., Sandra Miklaitė, R. C. Meade, Irena Garunkšienė, Juozas Giedraitis, Kristina ir Helen Miklaitės, Gina Garunkšytė

DARBININKAS

910 WILLOUGHBY AVE. BROOKLYN, N. Y. 11221

Editorial Office GL 5-7281 • Business Office GL 2-2923 THE WORKER (Title Copyright) by FRANCISCAN FATHERS Elna nuo 1915 metų.

1951 sujungė AMERIKA, LDS organą DARBININKĄ ir LIET. ŽINIĄS Second-class postage paid at Brooklyn Post Office Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August when published weekly. Prenumeratos kaina \$8.00 — Subscription per year \$8.00

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA. Straipsnius ir korespondencijas redakcija taiso savo nuožiūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir gražinami autoriams prašant. Pavardė pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Esam ištikimi Lietuvai, - jai dirbam ir tarnaujame

Ištraukos iš dr. S. A. Bačkio kalbos Alto Vasario 16 minėjime

LOS ANGELES, CALIF.

Vasario Sešioliktosios proga susirinkome pakartotinai patvirtinti ir svetimiesiems priminti, jog tautiniu ir valstybiniu požiūriu esame gyvi ir norime tai perduoti jaunajai lietuvių kartai.

Mes norime, kad Lietuvos byla nebūtų pamiršta. Susikaupe peržvelgiame Vasario Sešioliktosios aktą. Vienas jo signatarų, buvęs Lietuvos prezidentas A. Stulginskis, savo paskaitoje 1940 vasario 16 Šiauliuose pažymėjo, kad to akto turinys kaip tik atvaizdavo visos tautos troškimus ir kad jis tebelaikomas ir bus laikomas, kol bus gyva lietuvių tauta, didžiausia tautos šventenybe, testamentu, tautos vieningumo simboliu.

Sios mintys įprasmina Vasario Sešioliktosios minėjimą, kuris, Amerikos Lietuvių Tarybos Los Angeles skyriaus surengtas, greta iškilningumo, turi ir oficialumo pobūdį: jame girdėjote JAV vyriausybės vardu atsiųstą valstybės sekretoriaus pareiškimą Lietuvos atstovui JAV, jame matote dalyvaujantių Lietuvos užsienio tarnybos pareigūnus.

Nepriklausomybės vieningai siekė visa lietuvių tauta. Štai prieš mėnesį okupuotoj Lietuvoj miręs Vasario Sešioliktosios akto signataras, ilgametis Lietuvos nepaprastasis pasiuntinys ir įgaliojtas ministeris, nacių ir sovietų kalnys P. Klimas 1917 lapkričio 1 raše, kad norime sudaryti savąją valstybę ir kad kiekvienas lietuvis,

kuriam širdis dar nesustingusi ir neapkiutėjusi, gyvena taja svajone ir trokšta jos išsikūnijimo.

Toji svajonė tapo tikrove 1918 Vasario Sešioliktosios akto. P. Klimas tą aktą slaptai, vokiečių cenzūrai neleidžiant, nuspasidino ir paskleidė slaptai numatytais keliais Lietuvoje, kaip tai aprašo dr. J. Pajaujis. Tai prisimindami, turime paminti, kad lygiai 50 metų šiandien sukanka nuo dienos, kada Lietuvos vyriausybė pradėjo energingą kovą už Lietuvos teises tarptautinėje arenoje. 1919 sausio 18 Paryžiuje prasidėjo taikos konferencija. Į ją mūsų tautos aspiracijų ir teisių ginti buvo pasiųsta Lietuvos delegacija. Jos pirmininkas prof. A. Voldemaras 1919 vasario 16 kreipėsi raštu į taikos konferencijos pirmininką Georges Clemenceau. Prašė priimti Lietuvos delegaciją taikos konferencijon.

Deja, Lietuvos delegacija nebuvo priimta į taikos konferenciją pilnateisiu dalyviu. Tik 1919 liepos 7 Lietuvos delegacija priėmė konferencijos baltų reikalų komisiją, kuri buvo sudaryta 1919 balandžio 18. Jai — J. Staugaitis pateikė pranešimus apie Lietuvos politinę, ekonominę ir militarinę padėtį.

Lietuvos delegacija buvo veikli. Jos sekretorius Ernestas

Galvanauskas, Petro Klimo padedamas, nuolat teikė pranešimus bei pareiškimus Prancūzijos ir kitų kraštų spaudai. Žurnalistas H. de Chambon, sekęs Lietuvos delegacijos darbus, rašo, kad tie pranešimai — "patekę į didžiųjų laikraščių redakcijų sales, būdavo metami į šiukšlių dėžes, kartais net neperskaityti. Jei rasdavosi kokio intereso, kurio negalima buvo nutylėti, tai jie būdavo taip paskelbti, kad paskelbimas daugiausia žalos, ne naudos atnešdavo."

Tas pats žurnalistas rašo, kad taip vyko dėl Lenkijos intrigų... kaip šiandieną panašiai vyksta dėl noro nutylėti Sovietam nemalonių dalykus.

Vienintelis žmogus, tuo metu lietuvių reikalais galėjęs prieiti prie prancūzų, pagal H. de Chambon, buvęs poetas Milašius. Jis turėjęs pažinčių ir ryšių įvairiuose sluoksniuose. Štai ištrauka iš vieno Milašiaus straipsnio, rašyto 1920 pradžioje, jausmingai ginančio Vilniaus bylą: "Moralinė Vilniaus reikšmė yra labai didelė. Jis savo senovinėm sienom atgimstantčiai demokratinei Lietuvai yra tas pats, kas Prancūzijai yra kartu Paryžius ir Reimsas."

Lietuvos delegacijos taikos konferencijoje ryžtas veikti, jos nepasisekimai — yra lyg vaizdas šiandieninės lietuvių, esančių laisvajame pasaulyje, veiklos su analoginiais nepasisekimais, lydimais negavimo atgarsio į raštus, memorandumus.

Ta proga gera prisiminti dabartinio JAV prezidento Richardo Nixono turėtus pralaimėjimus ir pasisekimus. Tvirtinama, kad savo gyvenime ir veikloje jis nepamirštęs buvusio savo sporto vadovo žodžių, tapusių jo gyvenimo motto: "You must hate to lose, you must fight..."

Pavergtieji mūsų tautiečiai Lietuvoje po 1940 metų įvykių dviem atvejais pakėlė ginklą prieš okupantą. Čekoslovakijos okupacija ir čekų rezistencija nuolat minimos. Apie mūsų žygius nutilima, lyg nebebūtų ryžto smerkti tironiją ir jai priešintis.

Okupuotame krašte gyveną

mūsų tautiečiai negali laisvai savo minčių bei troškimų pareikšti. Žurnalistas M. Canham po savo kelionės į Maskvą rašė, kad matęs ten amerikiečių parodos knygoje daug įrašų, kuriuos padarė baltiečiai, atsilankę ton parodon. Jam įstrigęs vienas, pasirašytas Lietuvos, ir rašas toks buvęs: "Mes esame lietuviai. Mes rašome ir skaitome tai, ką mum vyriausybė leidžia. Mes nesame patenkinti. Mes tebelaukiame laiko, kada galėsime būti vėl savo gyvenimo vairuotojais."

Tas įrašas yra charakteringa lietuvių aspiracijų išraiška. Mes suprantame, kad net lietuvių, patekę iš okupuotos Lietuvos ir vakarus trumpam laikui, negali laisvai savo minčių pareikšti. Mes ir negalime reikalauti iš jų pasisakymų, žinodami, jog jie turi grįžti ir ten gyventi. Bet mes galime pavergtiesiems savo tautiečiams pasakyti, jog mes, vakaruose gyvendami, esame ištikimi Lietuvai, jai dirbam ir tarnaujame.

Žinodami padėtį okupuotoje Lietuvoje, mes gerai suprantame, ko siekia Sovietų Sąjunga. Carinės Rusijos kolonijinė sistema buvo laikoma pavojinga, nes ji buvo vykdoma rusų masiniais antplūdžiais. Sovietų

tu Rusija vartoja tą patį metodą, tik jis dabar pavojingesnis, nes dėl technikos pažangos ji galima greičiau realizuoti ir komunistinė propaganda sugeba tai pridengti sūkiu, kurie atrodo gražūs, o praktikoje reiškia vergiją. Tai daroma vien Lietuvoje, bet ir Latvijoje ir Estijoje.

Ryžtingų pastangų dėka — JAV atstovų rūmai ir senatas yra priėmę 416 rezoliuciją. Senatoriai, kongresmanai ją prisimena, dažnai pakartoja. Bet didžioji spauda apie mum palankias senatorių ir kongresmanų kalbas nutyli. Ji apie Baltijos valstybes dažniausiai tepsausdina tai, kas parašoma laikraščių korespondentų, esančių Maskvoje bei atsilankančių į Vilnių, Rygą bei Taliną.

Spaudos tyla mus kankina, slegia. Tokioje padėtyje, siekiant Lietuvos nepriklausomybės atstatymo, num tenka atlikti sunkius uždavinius. Be ryžto, reikia nuolatinio budrumo, veiklos.

Mūsų pajėgumas turi būti toks, kad nereikėtų sakyti — neturime žmonių, neturime pinigų ir dėl lėšų stokos negalime to ir to padaryti. Nei Altas, nei Vlikas, nei kiti veiksniai su metiniais trisdešimties tūkstančių dolerių biudžetais negali daug ko atlikti. Lietuviai pinigų

(mukelta i 4 psl.)

Milašių prisimenant

Paryžiuje "Les Amis de Milosz" draugija nutarė šiais metais, minint Milašiaus 30-ties metų mirties sukaktį, padėti jo atminimui lentą prie namo, kuriame jis paskutiniu metu gyveno ir mirė. Praėjusių metų gruodžio 3 Prancūzijos Lietuvių Bendruomenės vadovybė, kurios valdybos pirmininku yra kun. J. Petrošius, tarybos pirminku Ričardas Bačkis, paprašė minėtos draugijos valdybą, kad toje lentoje būtų atžymėta Milašiaus kilmė. Draugijos valdybai sutikus, Milašius atminimui skirtoje lentoje bus įrašas "Le poete francais d'origine lithuanienne". Atmintinę lentą pavesta sukurti skulptoriui Antanui Mončiui.

O. V. Milašius gimė 1877 gegužės 28 istorinėje Lietuvoje, Labunavoje, kur yra dabartinė Gudija. 1886 krikštytas Varšuvoje. Nuo 1889 mokėsis ir pasikau visą laiką gyveno Paryžiuje. Ten ir mirė 1939 kovo 2.

Atsikūrusi nepriklausoma Lietuva 1918 buvo akstinas Milašiumi apsispresti, ar jis pasirinkt Rusiją, Lenkiją ar Lietuvą. Milašius apsisprendė už Lietuvą: "...aš tikėjau būsiąs naujingesnis pasilikdamas po kuklio lietuvišku liaudies kryžiumi".

Milašių susirado Paryžiuje Lietuvos delegacija 1918. Milašius tada tarpininkavo delegacijai prieiti prie įvairių Paryžiaus žmonių. 1919 buvo oficialiai paskirtas Lietuvos atstovu prie Prancūzijos vyriausybės.

1919-25 buvo didžiausios Milašiaus diplomatinės veiklos laikotarpis. Tada reikėjo kovoti už pripažinimą, už Vilnių, už Klaipėdą. Milašiumi, kaip Lietuvos atstovui, Prancūzijos prezidentas Millerandas 1920 kovo 11 pranešė, kad Prancūzija pripažįsta Lietuvą de facto, o gru-

džio 1 ir de jure. Milašius buvo Zenevoje, kada Tautų Sąjunga 1921 rugsėjo 22 Lietuvą priėmė į savo narius. Milašius veikė chargé d'affaires titulu ne tik Prancūzijai, bet ir Belgijai, Ispanijai, Portugalijai. 1925 prašėsi atleidiamas. Jį pakeitė nuo liepos 1 Petras Klimas. Garbės patarėjo titulu liko ir toliau dirbti. Tik 1938 pasitraukė iš atstovybės darbo, atsidėdamas kūrybai.

O. V. Milašius nebuvo tik diplomatas technikas. Jis buvo ir filosofas, kuris pramatė pasaulio istorijos didelį tempą.

"Nauja era prasideda visiem mum", — kalbėjo jis 1919. — "Senasis pasaulis yra sukrėstas savo vagoje; atėjo metas, kuris suduoda mirties smūgį iš pasigaillėjimo senom vertybėm, atgyvenusiom doktrinom, bevaisiam režimam. Europos politinė ašis taip greit keičiasi, kad per keliolika metų prieškarinės sąjungos bus visai netinkamos naujom sąlygom".

Kokias politines idėjas Milašius siūlė naujiem laikam?

Nuo 1919 Milašius stovėjo už Lietuvos, Latvijos, Estijos sąjungą vienoje Baltijos pusėje ir Svediją kitoje, paskiau kalbėjo bent apie trijų Baltijos valstybių sąjungą.

Kita Milašiaus idėja buvo ta, kad lenkų ir lietuvių tautos yra natūralūs sąjungininkai; kad Lenkija turėtų ieškoti gerų santykių su Lietuva ir kad Lenkijos interesus matyti Lietuvą nepriklausomą su jos sostine Vilniuje.

Trečia idėja — jungtinės Europos sukūrimas. Tai neišvengiama Europos ir pasaulio likimui. Kad Europa pajustų socialinę, politinę vienybę, kapitalo ir darbo vienybę, ragino kiekvieną sukelti savyje asmeniškai geriausias jėgas, nes valstybės ir rasės esančios tik

priemonės jų apaštalu rankose.

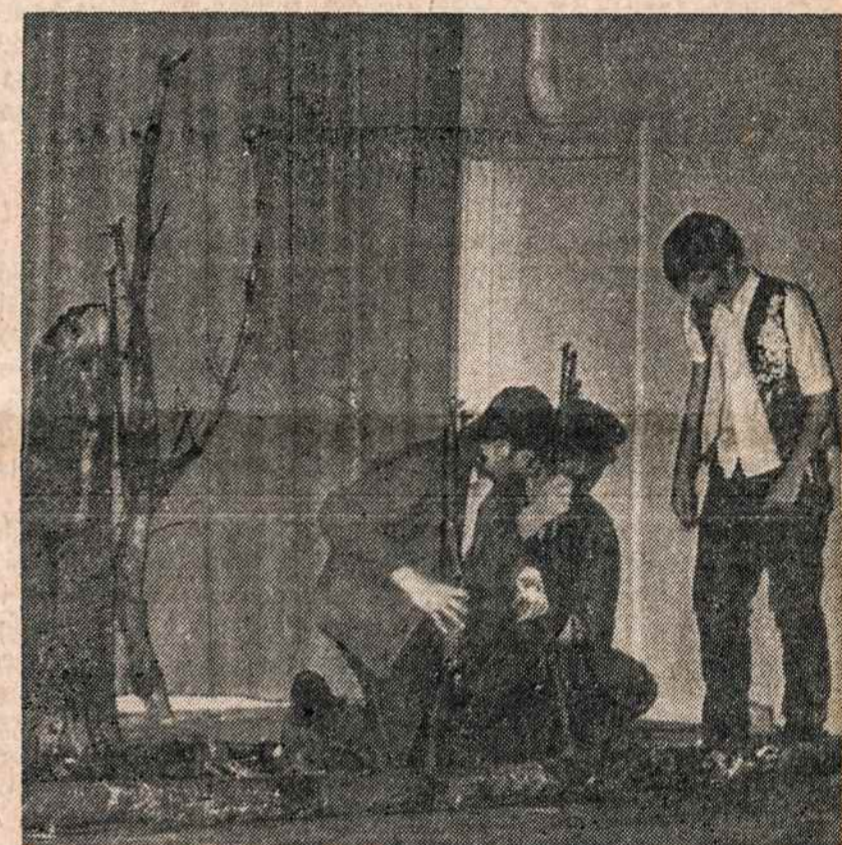
Specialus siekimas — draugiškumas tarp prancūzų ir lietuvių. Tuo simboliu jautėsi esąs jis pats, tardamas: "Aš nesu politikas. Aš nepriklausau jokiai partijai, Aš esu lietuvis poetas prancūzų kalba".

O. V. Milašius, kaip poeto ir filosofo, ypač ryškūs du bruožai, kurie paaikškina ir jo politinio bendradarbiavimo bei europinės vienybės siekimus.

Tai jo teisingumas žmonėm ir tautom. Niekad jis nerėmė neteisios bylos. Antras — tai jo meilė, meilė visiem kraštam ir visom kultūrom; meilė, kuri sutirpdo ir akmenį; meilė, kuri jam buvo viso ko principas ir pats buvimas.

Poetas Oskaras Milašius

Šv. Antano gimnazijos mokiniai vaidina "Partizano kerštas" Vasario 16 proga. Valdybos juos moko aktorius Juozas Daubėnas.

JONAS JASKAUSKAS LEMTINGOS DIENOS APYSAKA

(26) Atsigulusi Stefa ilgai negalėjo užmigti, vis galvodama, kaip reikės susitikti su Hansu ir kaip jai pavyks jo atsikratyti. Žinojo, kad kova bus sunki, bet žinojo ir tai, kad to, kas tarp jų buvo, daugiau nebebus. Kai užmigo, miegojo tvirtai. Atsibudo tik tada, kai jau reikėjo keltis ir eiti darban. Atsikėlusį papusrūčiavo ir išskubėjo į pieneį. Baigus atleisti žmones, tarp durų pasirodė Hansas. Jis buvo gerai nusiteikęs ir tuoj ją pasveikino savo senu epitetu: — Laba diena, mano gražioji lėle! Stefa, neatsakydama į pasveikinimą, pasakė: — Prašau mane vadinti vardu! — Kodėl taip oficialiai? Ar nepatinka, kai aš taip gražiai vadinu? — Nepatinka! Hansas piktai pažvelgė į belaisvį. Tas, paėmęs pie-no bedoną, iš pieneinės išėjo. — Seniau patikdavu. — Kas buvo, praėjo. — Matau, sunku bus susikalbėti, o ir laiko neturiu. Šešta valandą laukiau ateinant su apyskaita! — tarnybiškai pasakė. — Apyskaitą aš įdaviau Francui. — Žinau tai! Bet ten yra neaiškumų. Šešta valandą laukiau! — pakartojo ir apsisukęs išėjo.

Šešta valandą Stefa pasibeldė į Hanso buto duris. Jis greit jas atidarė ir ją pasitiko. Pakvietė į kabinetą, paprašė sėstis. Elgėsi mandagiai, bet oficialiai, kaip viršininkas su pavaldiniu. Atsisėdo kitoj pusėj stalo, paėmė apyskaitą ir ilgai skaitė. Išėmęs iš stalčiaus senesnes apyskaitas, derino davinius, tada paklausė: — Kodėl taip sumažėjo pieno ir kiaušinių pristatymas? — Nežinau! Kiek pristato, tiek užrašau. — Turit raginti, kad neatsilikytų. Vėliau bus sunku trūkstumus kiekius išreikalauti. — Aš primenu, bet jei neatneša, tai ne mano kaltė. — Teks imtis priemonių! — Tai jau jūsų reikalas. — Jūs tarnaujate, turit mums padėti! — Aš darba atlieku. Užvertė apyskaitą ir padėjo į šalį. Stefa atsikėlė, norėdama išeiti. — Tarnybinė pareiga baigta. Dabar kviečiu pabūti mano viešnia. Nenoriu, kad ant manęs pyktum. — Priėjo prie kito kambario durų ir atidarė jas. Ten stovėjo dviem asmenim padengtas stalas. — Prašau nuo viešnios pareigų mane atleisti. Atlikau, ką privalėjau, ir leiskit išeiti! — Stefa tvirtai pasakė ir pajudėjo durų link, bet Hansas užstojo jai kelią. — Aš noriu, kad dar pabūtum su manimi! — šypsojosi Hansas. — Bet aš nenoriu ir prašau leisti! — Stefa atsidarė duris ir išėjo. Nuejęs į savo kambarį, pasijuto labai išvargus. Visas kūnas drebėjo, širdis smarkiai plakė, krūtinė stigo oro. Užsirakino duris ir atsiklaupus pradėjo melstis. Maldos žodžiai atėjo be jokių pastangų: — Dieve Visagali! Tu išgelbėjai mane paklydusią, prikelėi iš nuodėmių. Globok mane, kad lengviau galėčiau iškęsti visus puolimus ir pažeminimus. Suteik tvirtybės ištesėti. Nurodyk būdą, kaip kovą laimėti. Iš visos širdies gailiuosi nusidėjusių ir pasižadau elgtis taip, kaip Tavo tarnas kunigas man nurodė. Tu, Viešpatie, būdamas prikalts prie kryžiaus, meldeisi už savo priešus, prašydamas Visagalį Tėvą jiems atleisti, nes jie ne-

žino ką daro. Meldžiu Tave, atleisk mano puolėjui ir apšviesk jo protą, kad suprastų savo nuodėmes ir paliktų mane ramybėj. Leisk jam pasitaityti ir grįžti į teisingą kelią. Tu atsiuntei man į pagalbą tą kilnų jaunuolį, kurio dėka aš supratau savo klaidas. Padėk jam jo kilniame darbe dėl tėvynės. Tvirtai tikiu, kad mano maldų išklausi, suteiksi man jėgų ir nurodysi kelius, kuriais turiu eiti. Kai, baigus melstis atsikėlė, jautėsi sustvirtėjęs, nuovargis praėjęs. Ji buvo tikra, kad liks nenugalėta. "LEDAS LUOZ" Vieną dieną Jonas su Adomu, būdami Palomėj, visai netikėtai gatvėj susitiko Elenutės vyresniąją seserį Emiliją. Nuo savo išvažiavimo į Rusiją, Jonas nebuvo jos matęs. Ten gyvendamas, girdėjo, kad ji yra atvažiavusi iš Lietuvos ir gyvena Petrapily, bet sutikęs nebuvo. Emilija ėjo užsimąščius, į sutiktus jaunuolius nekreipdama dėmesio. Jonas ją užkalbino. Mergaitė paklė akis, nežinodama, su kuo kalba, bet Joną greit pažino: — Jonas!? Koks netikėtus susitikimas... Jei nebūtum užkalbinęs, nebūčiau pažinusi. Nors mama sakė, kad jau esi parvažiavęs ir buvai pas mus užėjęs. — Buvau, bet jūsų dar neradau! Kada parvažiavai? — Aš tai jau prieš dešimt dienų, o vakar ir Elenutė parsirado. Užėkite aplankyti! Ot, kaip apsidžiaug Elenutė! — pasakė ir lyg kiek sumišo, o Jonui malonus jausmas pakuteno širdį, tačiau, prisiminęs pasikeitusius santykius, maloniai, bet šaltai atsakė: — Labai ačiū! Prašau susipažinti. Mano pusbrolis Adomas Audrys, o čia Emilija Širvydaitė. — Petrapily esu jus matęs, — sveikindamasis pasakė Adomas. — Aš jus iš matymo taip pat pažįstu. Labai malonu susipažinti arčiau. Prašau abu mus aplankyti! — pakvietė Emilija. — Tai gal kita proga. Šiandien mudu dar turime nebaigtų reikalų mieste, — pamelavo Adomas, nes nenujautė, ar Jonas linkęs kvietimu pasinaudoti. — Užėikit, kai reikalus baigsit. Mes lauksim.

— Jei ilgai mieste neužtruksim, galėtume jus valandėlei sutrukdyti, — pasakė Jonas. — Tad iki pasimatymo! Lauksim! — ir Emilija nusklubėjo namo. Kurį laiką jie ėjo tylėdami. Jonas galvojo apie būsimą susitikimą su Elenute. Kaip ji elgsis? Ar vėl bus tokia abejinga, kaip tada Petrapily, ar kiek malonesnė. Ji domino ir kaip ji dabar atrodo. — Matau, užsisvajojai! Nenuostabu! Prieš akis daug problemų, — Adomas nutraukė tylą. — Aš ją mažai pažįstu. Bet iš tavo pasakojimų vaizduojus kaip švelnią ir kuklią mergaitę. — Tokia ji buvo Palomėj, bet tai labai seniai. — Petrapily jau buvo kitokia? — Bent man ji tada taip atrodė. Dėl to ir pasitraukiau. — Vis tiek mergaitė tavęs dar nepamiršo. Matysi, kokia ji bus laiminga. Bet man, kaip mažai pažįstamam, gal visai nevertėtų eiti. Gal būtų geriau, jei nueitum vienas, o aš likčiau, lyg dar neatlikęs visų reikalų. — Eikim abu! Jei mane šalta priims, gal tavimi susidomės. — Kam tokios juodos mintys! Jei ne aš, tai pasisveikindamas dar ir bučinį gautum, o man matant, bučiuotis nedrįs. Todėl išeidamas atsiimk bent du. Aš pasistengsiu nusiukti, kad netrukdyčiau. Ar nevertėtų nupirkti saldainių? Būtime mielesni svečiai. — Kur jų gausi, kai visos krautuvės tuščios. Saldainių gavo. Artinantis prie Širvydų namų, Jonui širdis pradėjo smarkiau plakti. Jautėsi lyg nusikaltes ir einąs atsiprašyti, nors savo kaltės neįjautė. Prie durų juos pasitiko Elenutė, o prie stalo, su nėrinium rankose, sėdėjo Emilija. Besisveikinant Elenutės veidas užkaito, sumirgėjo jos akys, tartum būtų sublizgusios ašaros. Bet tai buvo labai trumpas momentas. — Malonu pasveikinti žengiant pirmuosius žingsnius savame krašte, — pasakė Jonas. — Čia mano pusbrolis Adomas Audrys. (Bus daugiau)

Kiekvienas lietuvis turi apsispręsti už lietuviybę

Dr. Domas Jasaitis Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjime Webster salėje New York'e pasakė kalbą, paliesdamas šventės prasmę, gyvenimo aktualijas. Čia spausdiname tos kalbos santrauką.

Kaip komunistai išnaudojo Lietuvą

Kaip pavienio asmens, taip ir visos tautos gyvenimas yra suvertas iš pilkų šokiadienių ir iškilmingų šventadienių. Mūsų didysis šventadienis yra Vasario 16, 1918, kada Lietuvos Taryba paskelbė atstatanti Lietuvos nepriklausomybę.

Vasario Sešioliktoji yra mūsų tautos genijaus šventė. Ji yra mūsų tautos negestantis žiburys. Ji visada mus uždega džiaugsmingu virpėjimu ir neatlaidžiai šaukia į viltingą rytojų. Taip yra todėl, kad tauta už savo laisvę yra sumokėjusi kanciją ir daugeliu gyvybių.

Dabar mum, netekus po kijos gimtosios žemės ir gyvenant svetimoje aplinkoje, Vasario Sešioliktoji atrodo kaip sapnas. Ar ne sapnas buvo, kad Lietuva buvo nepriklausoma 22 metus? Per tą laiką ji išugdė tautos vientisumą ir sąmoningumą. Tautos masės apskri-

tė nepriklausomybės dvasia. Be Vasario Sešioliktos mūsų tautos išsilaikymas būtų sunkiai įmanomas, nes tauta buvo nuvarginta caristinės okupacijos, kuri užtruko 120 metų.

Kaip komunistai išnaudojo Lietuvą

Komunistinėje santvarkoje darbininkas gauna tik 26 procentus, o kitus 74 pasiima valdžia, kad galėtų skleistis komunizmas. Tokio lietuvių uždariusis — kaip elgetos. Nėra iš ko ir kur gyventi. Asmeniui duodama tik 4-7 kvadratiniai metrų grindų plotas, o palaidojimui reikalinga 2-3 m. Tautos naikinimas vykdomas tyliai. Per caristinę 120 metų okupaciją Lietuvoje rusų atsirado tik 3 procentai, o per Stalino — Brežnevo laikus, per 26 metus, rusų jau privedė 18 procentų.

Gyvenimas parodė, kad sovietinio komunizmo turinys yra kapitalistinis, o forma — rusiška. Net New York Times kolumnistas Sulzberger, Jr., kuriam niekada nestingia pagarbos Sovietų Rusijai, rašo: "Maskva nevykdo socializmo. Jos sistema net nėra valstybinis kapitalizmas. Tai caristinė biurokratija, plus bizantiška tradicija."

Laisvųjų kraštų demokratinės idėjos kapitalizmą pažaboję ir privertę jį tarnauti visiem piliečiams. Gi sovietinis komunizmas, teisingiau sakant, marksistinis fašizmas, pavertė visus gyventojus baudžiauninkais. Tą gyvenimą, tą baudžiavą, jie vadina socialiniu turiniu, bet jie dažnai kalba ir apie tautinę formą.

Kaip tautinė forma reiškiasi Lietuvoje

Iš tikrųjų argi gali būti koks tautinis turinys, kai ten naikinama bet kokios tautinės apraiškos. Okupantai sugriovė Nežinomo kareivio kapą, Laisvės statulą, kiek uždarė bažnyčių, pavertė jas sandėliais, šokių salėmis.

Savo darbui jie panaudoja ir menininkus. Norėdami palaužti emigrantų patriotizmą ir ištikimybę tautai, jie čia atsiunčia savo artistus — sovietines lakštingas. Už tokį išpriešinimą jie artistam suteikia "Už sitarnavusio liaudies artisto vardą", žinoma, ne Lietuvos liaudies, bet — didžiariusių.

Sniečkus ir Šepetys smurtu vairoja Lietuvos menininkų veiklą. Jeigu jie dedasi lietuviams patriotais, tai tepasiunčia Noreikas ir kitus mūsų menininkus į Vorkutą, Sibirą, Kazachstaną, kur virš 100,000 lie-

tuvių traukia komunistišką jungą. Tie irgi reikalingi lietuviškos dainos. Mes, laisvėje gyvenantieji, įsipareigojame jiems apmokėti visas kelionės išlaidas. Pridėsime dar ir honorarą! Tik tada, kai bus aplanke kenčiančius lietuvius, kviečiami pas mus!

Mes to neužmiršime

Lietuvis yra minkštas kaip vaškas, bet vargas tam, kas jį nuskriaudė. Lietuvis visada gins savo asmens, savo šeimos ir tautos garbę bei reikalus. Mes nekovojuame prieš rusų tautą, bet prieš jų užmestą lenininę vergiją!

Laisvė Afrikos tautom, o kur Lietuvai?

Šiais laikais be ginčų suteikiama nepriklausomybė visokių spalvų ir tautų žmonėms, kurie neturi valstybinės praeities, kultūros. Tačiau neleidžiama užsiminti apie laisvę tautos, kuri turi tūkstanties metų valstybinio gyvenimo tradicijas, seniausią gyvą kalbą. Kur tad visokie laisvųjų ir chartų principai, Jungtinių Tautų garantijos?

Komunistinė ofenzyva

Sovietų Sąjungai pradėjo kur kas geriau sekis, kai jie įtikino, kad galima su jais sugyventi, jie juk jau "liberalėjų". Keista, ir žmonės pasidavė šiai propagandai. Pasidavė net ir lietuvių, kuriems patiem teko patirti komunistinį režimą. Tikrumoje taikus sambūvis rodo tik žmonių trumparegystę. Komunistinė samprata negali kisti ir ji nekinta. De Gaulle yra pasakęs, kad totaliniai "režimai patys nesireformuoja. Jie tik dezintegruojasi ir sugriūva". Sovietinė komunistinė santvarka gali išsilaikyti tik fiziniu teroru ir didžiųjų melu.

Kaupiasi jėgos

Tačiau mes negalime galvoti, kad tas režimas amžinas. Pavergtųjų sąmonėje kaupiasi sprogstančios jėgos. Jos ir pradės revoliucijos grandininę reakciją, kuri nupūs nuo paviršiaus komunistinę santvarką. Tai hidija Prahos, Budapešto, Liublianos susideginę jaunuoliai. Jie protestuoja dėl pagrobtos laisvės.

Laisvės kalba yra tarptautinė. Idėja kovoti dėl laisvės yra nesenantis ir nemari. Mes, gyveną laisvėje, tad ir turime padaryti visa, kad savo tautą išlaisvintume. Okupantų genocidinius užmojus stabdys didžioji lietuviška vienybė.

Iš tautos vadavimo darba kviečiamas ir jaunimas. Tegu ateina ir tegu dirba, kad tautos garbingą praeitį sektų dinga ateitis.

Mūsų pastangų tikslas

Mūsų pastangų tikslas yra — laisvė Lietuvai, laisvė lietuviui. Mes turime daryti visa, kad būtų sumažintos tautos nelaimės. Tad čia drįstu priminti okupantam, kad jie sustabdytų bet kokią genocidą Lietuvoje, nekludytų susijungti karo me-

KRIKŠČIONIŠKOSIOS DEMOKRATIJOS ISTORIJOS REIKALU

Lietuvių Krikščionių Demokratų Tarybos nutarimu LKDS centro komitetas pradėjo organizuoti Krikščioniškosios Demokratijos Lietuvoje istorijos leidimą. Keliatomį veikalą redaguos redakcinė komisija, vadovaujama "Tėvynės Sargo" redaktoriaus, didžio visuomenininko ir politikos dr. Domo Jasaičio. Krikščioniškoji demokratija Lietuvos gyvenime yra suvaidinusi milžinišką vaidmenį ir palikusi daug pėdsakų. Redaktorius tad ir kreipiasi į visą lietuvių visuomenę tautos. Visi, kurie turi bet kokios medžiagos — knygelių, žurnalų ir laikraščių iškarpių, fotografijų arba nori prie veikalo išleidimo prisidėti savo atsiminimais, prašomi nedelsiant visą medžiagą siųsti dr. D. Jasaičiui, 220 North Seventh Avenue, Mount Vernon, N.Y. 10550. (KDI)

tais išblaškytiems šeimos nariams, kad panaikintų plėšikiškus muitus už siuntinius, leistų tokius siuntinius siųsti per Tarpautinį Raudonąjį Kryžių, leistų į Lietuvą sugrįžti lietuviams iš tolimųjų Rusijos sričių, negabentų lietuvių kitur savanoriškiems darbams, nekolonizuotų Lietuvos.

Sovietų Rusija yra pasirašiusi genocido konvenciją ir žmogaus teisių deklaraciją. O ką ji daro? Ji elgiasi priešingai!

Tikime į Lietuvą

Mes tikime į Lietuvos prisikėlimą, todėl ir skiriame tam prisikėlimui savo intelektualinius sugebėjimus, savo medžiaginius turtus. Nepalūškime ir nesusiskaldykime. Lietuvių tautos išlikimas priklauso nuo sugebėjimo nepalūžus pergyventi dramą, kuri vyksta mums. Jei kiekvienas lietuvis apsispręs už lietuviybę, — bus visa laimėta.

Iš pavergtos Lietuvos neseniai pasiekė pagalbą šauksmas: "Darykite, ką galite, ir padėkite mums sunkioje kovoje prieš okupantą".

Atsiliepdami į jų šauksmą, šiandien mes įsipareigojame: mes niekada nenurimsime ir padarysime visa Lietuvos išlaisvinimui!

Dr. Domas Jasaitis skaito paskaitą Lietuvos nepriklausomybės minėjime vasario 16 Webster salėje Manhattane. Nuotr. R. Kisieliaus

Dr. S. Bačkio kalba

(atkelta iš 3 psl.)

gali ir daugiau sumesti. Pavyzdys — 1965 lapkričio 13 dienos žygis New York'e, kada per trumpą laiką buvo surinkta aukų virš 60,000 dolerių.

Pagalvotina, ar kartais nėra įsibrovusi į mūsų tarpą liga: per daug viešai kelti negeroves ir puldinėti kitus, kritikuoti asmenis, kurie yra atsakingose pareigose.

Su pasigėrėjimu, džiaugsmu ir pagarba mum tenka sutikti kiekvieno lietuvių, ypač jaunųjų, kūrybą, pasiekimus ar laimėjimus bei pasiūlymus tautinėje veikloje. Savitarpį vieningai veikdami, svariau galime ir pas kitataučius pasireikšti bei juos mūsų bylai palenkti. Mūsų akademinis jaunimas turi gražių ryšių su jais ir gali jau nemaža įtakos turėti.

Nežiūrint sunkių mūsų darbo sąlygų, nežiūrint Sovietų Sąjungos galingumo ir įtakumo, mūsų visų bendra veikla, suderinta su kitų pavergtųjų kraštų veikėjų darbu, gali duoti daug sėkmingų rezultatų.

Lietuvos valstybės okupacijos nepripažinimas iš JAV ir kitų valstybių pusės — yra dalykai, kurie padeda Lietuvai bylą išlaikyti gyvą. Tai mūsų veikimui suteikia reikšmingumo ir svarumo. Besireiškianti opozicija Sovietų Sąjungos bei jos satelitų viduje yra taip pat reiškiniai, kurie mūsų viltis ir ryžtą veikia stiprina. Mes giname ne paprastą reikalą, bet lietuvių tautos, Lietuvos likimo bylą.

Man buvo lemta pažinti partizaną Juozą Lukšą — Skrajūną — Daumantą. Leiskite man priminti žodžius, kuriuos ne kartą esu iš jo girdėjęs:

"Krašte galvų yra. Mes žinome, kas, kaip ir kada darytina. Pamokymų mum nereikia. Mes laukiame iš laisvųjų lietuvių — pagalbos ir paramos."

Esu tikras, kad tuo jis išreiškė ne vien savo mintis. Taip pat esu tikras, kad partizanų judėjimo laikotarpį lydės padavimai apie jų herojiškus žygius dėl Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės.

Vasario Sešioliktąją įprasminime ir žuvusius dėl Lietuvos pagerbsime tik pozityviais darbais, vieninga politine veikla, gražiais kultūriniais laimėjimais. Tarptautinei padėčiai pakrypus mums palankia prasme, visa tai užtikrins Lietuvos nepriklausomybės ir gerovės atstatymą.

kosios sąžinės vyrą studiją, jo monografiją (o šią reikėtų parašyti), tai anie mudviejų pasikalbėjimai, manding, būtų geras šaltinis a.a. prof. Juliaus Gravrogko asmenybei, ypač ji jame apsigyvenusiam ir besireiškiančiam homo ethicus pažinti.

Lietuvių pranciškonų kultūrinei veiklai tęsti reikalingas jaunimas. Pranciškonai nuoširdžiai kviečia lietuvių jaunuolius tapti šv. Pranciškaus Asyžiečio sekėjais. Dvasinės veiklos dirva labai plati. Jaunuoliai priimami klierikais ir broliais. Visiems yra teikiama proga siekti mokslo. Norint informacijų, rašoma šiuo adresu:

Provincial Superior
Franciscan Monastery
Kennebunkport, Maine
04046

Prof. Julijų Gravrogką prisiminus

P. STRAVINSKAS

Prof. J. Gravrogkas

(tęsinys iš pereinamo nr.)

3) Nepasisekus pasidaryti kunigu, a.a. prof. Julius Gravrogkas nepaliko savo draugų socialdemokratų, neišsikyrė su jais, o reišėsi, dirbo jų eilėse, ypač dėl to, kad juose matė didelį idealizmą, nuosūdį norą padėti neteisingoje socialinėje santvarkoje gyvenantiems skriaudžiamiesiems ir išnaudojamiems darbininkams. Socialdemokratu jis buvo dar ir Lietuvoje, iki 1927. Kas neleido a. a. prof. Julijui Gravrogkui tada palikti savo idėjos draugus, išstoti iš socialdemokratų? Jo socialinė sąžinė, kuria pasireiškė jame apsigyvenęs homo ethicus.

4) 1927 a.a. prof. Julius Gravrogkas iš socialdemokratų partijos išstojo, viena, dėl to, kad jam pradėjo nepatikti kai kurie socialdemokratų (ypač tie, kurie emigravusio ir iš ten, naudojantis lenkų parama, prieš Lietuvą veikusio Jeronimo Plečkaičio) idėjinės-politinės kovos metodai, o antra ir, atrodo, svarbiausia, dėl to, kad jo religinės pažiūros ir ištikinimai nesiderino su materialistine pasaulėžvalga, kurios tada laikėsi kone visi jo idėjos draugai, lietuvių socialdemokratai. Jis norėjo atvirai išpažinti krikščionišką tikėjimą ir nusilenkti Katalikų Bažnyčiai, kaip aukščiausiam autoritetui, aiškiančiam tikėjimo tiesas ir skelbiančiam jam visai priimtina krikščioniškąją doros mokslą, taip pat ir krikščioniškąją socialinę doktriną.

Išsijungęs iš socialdemokratų, jis nepyko ir neniekino jų, o, priešingai, juos labai ver-

tino ir gerbė dėl jų idealizmo bei didelio pasiaukojimo, kovojant dėl geresnės ir gražesnės mažojo, silpnojo, kitų nukriaustojų žmogaus — darbininko ateities. Su ypatinga pagarba jis atsiliepdavo apie tuos savo buvusius idėjos draugus socialdemokratams, kurie, jo nuomone, tikėjo į Dievą ir pripažino Katalikų Bažnyčią moraliniu autoritetu. Su tokia didele pagarba jis visuomet atsiliepdavo apie žymųjį Lietuvos socialdemokratą prof. V. Čepinskį, kurį jis laikė savo sielai labai artimu. Man teko daug kartų ir plačiai kalbėti su a.a. prof. Julijumi Gravrogku (gyvenant jam JAV, Clevelande, Ohio) apie jo praeities dienas, apie jo veiklą socialdemokratuose, apie jo buvusius idėjos draugus, bet aš niekuomet nesu girdėjęs iš jo lūpų nė mažiausios nepagarbos žodžio Lietuvos socialdemokratam. Net Jeronimo Plečkaičio, dėl kurio veiklos (tarp kitko

DAIL. V. RATAS TARPTAUTINĖJE PARODOJ ANGLIJOJ

Anglijoje įvyko pirmoji britų tarptautinė grafikos paroda (1st British International Print Biennale) Bradfordo miesto galerijoje ir muziejuje. Dalyvavo žymiausi grafikai iš visų pasaulio kraštų, viso 39 valstybės. Parodoje lietuvius atstovavo dail. Vaclovas Ratas iš Australijos.

Parodai buvo pasiūsta 2,000 eksponatų, jury komisija atrinko 500. Parodoje išstatė tik 400 paveikslus. Kataloge atspaudė 85 paveikslus. Į tą skaičių pateko ir V. Rato darbas "Black and Gray" — metalo grafika. Dalyvavo žinomi pasaulio grafikai, kaip K. A. Antonio Tapias, M. Lasansky ir kt.

Kaip geriausia galime atžymėti šiuos 1969 metus?

Šie metai yra Lietuvių švietimo ir Seimos Metai. Lietuvių Fondas kasmet skiria vis didesnes sumas lietuvių švietimui bei kultūrai. Fondas sudaro pagrindą išlikti lietuviškai šeimai, išsivijoje. Tad geriausia ir prasmingiausia šiuos metus atžymėsime ir save įamžinsime įstodami į Lietuvių Fondo narius. Lai būna šie metai ir LIETUVIŲ FONDO METAIS. Kas dar neatlikome savo šventos tautinės pareigos — atlikime ją šiais metais. Lietuvių Fondas iki šiol yra paskyręs 68 tūkst. dol. Virš 1/2 mil. dol. Fondan sudėjo 2400 išsivijos lietuvių iš viso laisvojo pasaulio. Tai LF pionieriai. O kur dešimty tūkstančių išsivijos kitų lietuvių? Ar jie abejingi LF tikslams? Tokių gali būti nedidelė dalis. Daugelis dėl kasdieninių darbų bei rūpestių neprisirėngia tos pareigos atlikti. Kiti atidėlioja ar pamiršta. Dabar geras metas visiems pajudėti LF kryptimi. Kai milijoną Fondan sudėsime, tai kartu su lietuvių ir politinį svorį didesni turėsime. LF adresas:

LIETUVIŲ FONDAS
6643 S. Maplewood Ave., Chicago, Ill. 60629
telefonas — 778-2858

Artariant Lietuvos kankinių kopčiją Romoje gruodžio 14 d. Pasikalbėjimas vyksta kopčijos viduje. Iš k. į d. dail. V. K. Jonynas, prel. J. Tadauskas, prel. V. Mincevičius, kard. Samore, vysk. V. Brizgys ir bazilikos architektas.

Vasario 16-oji atstovybėje

WASHINGTON, D.C.

I Lietuvos atstovo ir ponios O. Kajeckienės Vasario šešioliktąjį surengtą priėmimą Lietuvos pasiuntinybėje atsilankė ir asmeniškai sveikino: ponias William P. Rogers, valstybės sekretoriaus žmona, valstybės sekretoriaus padėjėjo administracijos reikalams pavaduotojas Michael Cieplinski su žmona, Rytų Europos direktorius Raymond E. Lisle, protokolo šefo pavaduotojas Samuel King su žmona, Baltijos valstybių skyriaus vedėjas Barclay Ward su žmona, buvęs Rytų Europos direktorius Harold Vedeler su žmona, ambasados patarėjas Richard Tims su žmona, buvęs Baltijos valstybių skyriaus vedėjas Homer R. Phelpe, Jr., su žmona, buvęs kongresmanas Alfred Sieminski su žmona, buvusio JAV nepaprasto pasiuntinio ir įgalioto ministerio Baltijos valstybėm našlė, ponias Arthur Blis Lane ir kiti pareigūnai iš valstybės departamento.

Iš kongresmanų atsilankė William T. Murphy ir Edward J. Derwinski su žmonomis. Iš diplomatinio korpo priėmime dalyvavo dipl. korpo dekanas, Nikaragos ambasadorius

men's Clubs, p. p. P. Knowles, Lamersdorf, dr. L. Kuus su žmonom, ponias M. Feldmans, pulk. R. Matulaitis su žmona bei keletas žurnalistų. Dalyvavo taip pat ir Amerikos Balso lietuvių skyriaus pareigūnai bei Washingtono latvių ir estų kolonijų atstovai kartu su lietuvių kolonijos Washingtono atstovais. Iš viso priėmime dalyvavo apie 250 žmonių.

PERZVELGTA PRANCIŠKONŲ VEIKLA 1968 METAIS

Vasario 19 pradėti lietuvių pranciškonų vadovybės metiniai posėdžiai Kennebunkporte, Maine. Posėdžiuose dalyvavo provinciolas ir patarėjai: tėvai Jurgis Galiliušis, Petras Baniūnas, Placidus Barius ir Gabrielis Baltrušaitis. Taip pat pranciškonų provincijos sekretorius tėv. Bernardinas Grauslys.

Posėdžių metu perzvelgta pranciškonų darbuotė ir dvasinė bei finansinė padėtis 1968 metais. Labiausiai dėmesys kreiptas į šv. Antano gimnaziją ir Kultūros Židinio statybą New Yorke. Apie gimnaziją platų pranešimą padarė provinciolas, apie Kultūros Židinį — specialiai atvykęs Brooklynu vienuolyno vyresnysis t. Juvenalis Liauba. Labai pasižiūrėta lietuvių dvasiškijos ir visuomenės palankumui statybos užsimojimui. Pramatyti tolimesni žygiai, ypač telkiant aukas. Prie statybos planų dirba architekt. A. Tylius Washingtone. Pasibaigus posėdžiam, provinciolas tuojau išvyko į Brooklyną ir čia išbuvo savaitę, rūpindamasis statybos eiga. Metiniuose posėdžiuose taip pat susitarta ir prie kitų reikalų, kurie liečia paskirus vienuolynus bei pranciškonų vedamas įstaigas. Lietuviai pranciškonai turi 6 vienuolynus, 3 parapijas, gimnaziją, spaustuve ir leidžia kultūros žurnalą "Aidus", religinį žurnalą "Šv. Pranciškaus Varpelis" ir laikraštį "Darbininkas". (Pr.)

Vasario 16 minėjimas šv. Antano gimnazijoje. Minėjimą surengė gimnazijos mokiniai kartu su Putnamo seselių bendrabučio mergaitėmis. Nuotraukoje po programos pranciškonų provinciolas sveikina jaunimą.

SIoux CITY, IOWA

Vasario 16 minėjimas Sekmadienį, vasario 16, Sioux City lietuvių įspūdingai paminėjo Vasario 16. Jau vasario 9 vietos klebonas paskelbė minėjimo programą ir kvietė visus lietuvius ir kitataučius, lankančius gražią šv. Kazimiero bažnyčią, melstis ir priimti šv. Komuniją už kenčiančius lietuvius Lietuvoje, Sibire ir kitose vietose bei laisvę pasaulio lietuviams ir jų bičiulius, nenuilstamai kovojančius už Lietuvos ir visų pavergtųjų tautų laisvę. Vasario 9 ir 16 parapijos biuletenuose lietuvių ir anglų kalbomis buvo skirtas apie pavergtą Lietuvą.

Vasario 16 proga vietos dienraštis "Sioux City Journal" ir dieceizijos savaitinis laikis "Globe" įsidėjo kun. S. Morkūno ilgus straipsnius, plačiai nušviečiančius Lietuvos neteisėtą pavergtimą, sulaužant visas nepuolimo sutartis, nusikaltant prieš tarptautinę teisę, ir Rusijos kolonializmo žiaurumus, sunaikinant šimtus tūkstančių geriausių Lietuvos patriotų: vyskupų, kunigų ir pa-

sauliečių kalėjimuose ir Sibiro vergų stovyklose.

Vienas mišias už pavergtą Lietuvą aukėjo pats klebonas, o kitas — prel. dr. L. Hoffman, Sioux City dieceizijos kancleris, didelis lietuvių draugas, uoliai kovojąs dėl Lietuvos laisvės. Kun. S. Morkūnas pasakė visus pamokslus, nušviesdamas rusų komunistų nusikaltimus, naikinant nekaltus Lietuvos žmones Lietuvoje ir Rusijoje vergų stovyklose. Su ypatingu dėmesiu klausėsi amerikiečiai, atvykę net iš trijų valstybių: So. Dakotos, Nebraskos ir Iowos.

Kun. S. Morkūno pamokslai klausytojams buvo įdomūs, nes jis pats asmeniškai yra pergyvenęs pirmą rusų okupaciją ir penkių mėnesių laikotarpį nuolat buvo tardomas, o jo dauguma giminių mirė kankinių mirtimi kalėjimuose ir Sibiro taigose.

5 val. popiet parapijos salėje įvyko minėjimas, kuris buvo pradėtas Marija, Marija ir Lietuvos himnu. Rašytojas Jeronimas Cicėnas labai vaizdžiai papasakojo apie paskutinius įvykius Lietuvoje ir rusų planus sunaikinti lietuvių tautą.

Po minėjimo buvo iškilminga vakarienė, kurią skaniai ir grynai lietuviškai paruošė M. Kucienė ir E. Meškauskienė, talkinant J. Luneckienei. Salę meniškai papuošė M. Luneckas, parapijos komiteto pirmininkas, ir S. Meškauskas.

Atsargos kapitonas S. Meškauskas, susirinkusiųjų vardu, pasveikino vietos kleboną jo gimimo dienoje, palinkėdamas jam daug sėkmingų metų, su tokia pat energija ir pasiaukimu nenuilstamai dirbti šv. Kazimiero parapijai, motinos Bažnyčios garbei ir pavergtiesiems broliams ir sesėm lais-

vinti (kun. S. Morkūnas yra gimęs vasario 16). Vakarienės metu skambėjo patriotinės lietuviškos dainos. Minėjimas praėjo labai jaukioje nuotaikoje. Visi buvo nepaprastai patenkinti.

Lietuvai laisvinti aukėjo: kunigas S. Morkūnas 50 dol.; po 20 dol.: M. Kucienė ir M. Luneckas; S. Meškauskas — 15 dol.; po 10 dol.: J. Cicėnas, K. Katinienė, J. Mikalauskas, B. Plaušinitis, K. Žolypas, A. Žvirgždinis; po 5 dol.: J. Miltenis, E. Rudonienė, V. Sedaravičius, K. Pumputis, P. Skuodas, L. Urbonas, O. Vakulskienė; po 4 dol.: A. Laudanskas ir J. Ulanskas. Viso surinkta ir pasiūsta Altui 208 dol.

40 valandų atlaidai

Vasario 28, kovo 1 ir 2 įvyks šv. Kazimiero lietuvių parapijos bažnyčioje 40 val. atlaidai, kurių metu pamokslus sakys: vietos klebonas kun. S. Morkūnas — lietuviškai ir kun. M. Kolasch, vietinės aukštesnės katalikų mokyklos mokytojas, garsus pamokslininkas, angliškai. Atlaidų baigime žadėjo dalyvauti visa kurija, daug prelatų, kunigų ir ketvirtojo laipsnio vyčiai.

Korespondentas

MIAMI, FLA.

Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimas buvo lietuvių piliečių klube. Žmonių prisirinko pilna salė. Jie buvo suvažiavę iš visos Amerikos ir Kanados. Iš jų paminėtinis prel. J. Balkūnas, prel. P. Juras, solistas A. Brazis ir k. Aukų surinkta per 800 dol. Minėjimą rengė vietos Alto skyrius, talkino lietuvių piliečių klubas, kuris čia gražiai veikia.

Gaila, kad tokio klubo nėra Ft. Lauderdale, kur lietuvių apsigyveno nemaža. Būtų gera, kad ir čia susiorganizuotų klubas.

A. Žaliaduonis

ŽINIOS IŠ TORONTO

Vasario šešioliktosios minėjimas šiemet praėjo kiek kitaip, kaip kitais metais. Seniai mūsų spaudoje prasidėjo akcija prieš kalbų ilgumą. Kas čia kaltas, sunku spręsti, bet šitai akcijai pasidavė ir rengėjai, ir patys kalbėtojai. Kalbėtojas svečias iš Montrealio dr. H. Nagys kalbėjo, teisingiau, deklaravo apie 6-7 minutes. Sveikino Lietuvos konsulas Žmuidzinas ir Kanados krašto valdybos pirmininkas dr. S. Čepas. Visa kita buvo dainos ir šokiai. Dainavo "Varpas" choras ir naujas "Birbynės" jaunimo choras. Šoko Noruštės šokių grupė. Skudučiavo keturi skudutininkai jaunuoliai. Minėjimas

prasidėjo ir baigėsi punktualiai, tęsėsi dvi valandas. Buvo renkamos aukos Tautos Fondui. Po programos vyko nedidelės vaišės svečiams, Kanados įstaigų atstovams ir kitų tautų atstovams. Prieš piet vyko pamaldos katalikų bažnyčiose ir pas protestantus. Gautas sveikinimas iš Kanados ministerio pirmininko Trudeau.

Jono Kardelio, Nepriklausomos Lietuvos redaktoriaus, laidotuvis Montrealyje įvyko vasario 15. Į laidotuves iš Toronto vyko Lietuvos konsulas Žmuidzinas, kleb. Ažubalis, redaktorius kun. dr. Gaida, LB krašto valdybos pirmininkas dr. S. Čepas, J. R. Simanavičius, A. Kuolas, Indrelienė.

Kvietinės paveikslų paroda atidaryta vasario 22. Tesis ligi kovo 2. Rengia L. Katalikų Moterų Prisiškėlimo parapijos skyrius.

IŠ VISUR

— Kun. dr. Zenonas Smilga, kaip vasario 14 paskelbė New London ir Norwich, Conn., dienraščiai, Norwich vyskupo paskirtas klebonu į šv. Sebastijono parapiją, Middletown, Conn.

— Lietuvių Fondo praeitu metų pelnas jau paskirstytas. Iš viso buvo išdalinta 28,000 dol. Paremti daugiausia kūrybos darbai. Pelno skirstymo komisija sudarė Lietuvių Fondo ir Lietuvių Bendruomenės atstovai. Lietuvių Fondo narių susirinkimas šaukiamas kovo 29 Chicagoje.

— Mrs. Walter Varney Magee, Generalinės Moterų Federacijos (šiai organizacijai priklauso 11,500,000 narių) pirminkė, 1968 lapkričio 30 buvo pagrindinė kalbėtoja Waldorf Astoria viešbuty minint Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 50 metų ir Lietuvių Moterų Klubų Federacijos 21 metų sukaktis. Patriotinė kalbą ji kvietė ir lietuves moteris prisidėti prie viešosios moralės stiprinimo pozityviomis priemonėmis. Panašios mintys, ypač aiškiai užakcentuojant komunizmo infiltracijos pavojų, pasirodė Mrs. Magee straipsny, kurs išspausdintas šios organizacijos organe "Clubwoman" 1969 sausio numery.

— PLB, JAV LB ir Kanados Krašto LB vadovybių pasitarimo sausio 11-12 Toronte lėšų telkimo klausimu buvo nutarta, kad "Lietuvių Bendruomenės institucijų surinktos lėšos eina Bendruomenės reikalams".

— Dr. G. Balukas, Lietuvių Fondo tarybos pirmininkas, kovo 1, šeštadienį, Rochestery vykstančioje LF narių vakarieneje padaręs pranešimą.

— Connecticut lietuvių jaunimas ruošia slidinėjimo iškylą kovo 1 Mohawk Ski Area. Randasi prie Cornwall miestelio, važiuojant 4-ju keliu į vakarus nuo Torrington, Conn. Programa: slidinėjimas, čiuožimas, tautiniai šokiai, dainos ir parodėlė. Vakare: susipažinimo vakaras Waterburyje, 48 Klube, 48 Green St. Nakvynės bus parūpintos. Naujosios Anglijos lietuvių jaunimas ir senimas kviečiamas gausiai atsilankyti.

— Pauliaus Jurkaus paveikslų paroda vyks kovo 1-2 šv. Jurgio atidarymas salėse, Rochestery. Atidarymas kovo 1 d. 6 val. vak.

— JAV LB centro valdyba yra gavusi iš J. Gaigulio, vadovavusio Pabaltijo mokslininkų konferencijos Marylando universitete organizaciniam darbui, raštą, kuriuo centro vabai dėkojami už finansinę paramą konferencijoje dalyvavusių lietuvių mokslininkų išlaikymui. Taip pat rašte nurodo, kad padengti 15-kos lietuvių mokslininkų išlaidom dar reikia 330 dolerių ir centro valdyba prašo tas lėšas parūpinti.

— Muzikas Petras Armonas, Dainavos ansamblio dirigentas, ALRK Vargonininkų ir Muzikų Sąjungos yra pakviestas TV-tosios Dainų šventės muzikinės komisijos vadovu ir repertuaro komisijos pirmininku. Muzikinę komisiją sudaryti pavesta P. Armonui, o į repertuaro komisiją narius numatė Sąjunga. Abi šios komisijos veiks JAV LB centro valdybos sudaryto IV-tajai Dainų šventei ruošti organizacinio vieneto rėmuose. Muzikinės komisijos vadovui šiame vienete yra numatytos vicepirmininko pareigos.

— Juozas Audėnas, Vliko vicepirmininkas, vasario 14-15 dalyvavo Jono Kardelio laidotuvis Montrealyje. Vasario 16 dalyvavo Montrealyje Lietuvių Lietuvos nepriklausomybės minėjime ir pasakė kalbą. (E.)

MENO ŠVENTĖ DETROITE

Sausio 26 Čiurlionio ansamblis, Detroito Lietuvių Jubiliejiniių Metų komiteto pakviestas, suviliojo į Marcy kolegijos auditoriją 800 klausytojų.

Pakilus scenos uždangai, ramos šviesoje pasirodė žvalus, tautinėmis spalvomis pasipuošęs, moterų ir vyrų gėlynas. Publikai plojant, įžingsniau dirigentas Alfonsas Mikulskis. Ir vos jo rankos pakilo pirmajam mostui, visų dainininkų akys susmigo į jas, o salėje įsiviespatavo tylą, nors ten buvo apie 200 triukšmingo prieauglio.

Muziko Alfonso Mikulskio samblis padainavo 21 dainą. Kelias iš jų teko pakartoti. Klausytojų turėjo progą išgirsti M.K. Čiurlionio, J. Karnavičiaus, V. Klovos, B. Budriūno, J. Karoso, J. Žilevičiaus, J. Naujalio sukurtais ir paties ansamblio vadovo A. Mikulskio suharmonizuotais dainais. Turėjo būti patenkinti ir mišras, ir moterų, ir vyrų chorų, ir solo dainų mėgėjai, nes turėjo malonumą paklausyti visų rūšių dainavimo. Ir solistų sąrašas nemažas: Roma Mastienė, Irena Grigaliūnaitė, Algimantas Grigas, Algis Gilyš, Vladas Plečkaitis ir P. Petraitis. Daugiausia gavo pasireikšti ir gilesnių išpuolių paliko pirmasis trejetukas.

Daugeliui dainų akomponavo Onos Mikulskienės vadovaujamas kanklių orkestras, susidedas iš 14 jaunų kanklininkų ir kanklininkų.

Pirmąją dainą, M. K. Čiurlionio "Anoj pusėj Nemuno", praskambėjusią žaviai, klausytojai sutiko santūriai. A. Mikulskio "Kai aš jojau per girelę" buvo sutikta šilčiau, o "Piemenaitės raliavimas", atverias lietuvių sielos glūdumas, klausytojus visiškai įkaitino. J. Kar-

navičiaus "Jaunojo bajoro daina" iš "Gražinos" operos praskambėjo didingai, įspūdingai. V. Klovos "Udrio dainą" iš "Pilėnų" operos teko kartoti. Sioje dainoje solo partiją atliko ir stiprų balsą parodė solistas A. Grigas. B. Budriūno "Mano protėvių žemė" skambėjo dariniai ir galingai. Solo partiją dainavo R. Mastienė, o ji puikiai ypačiai aukštuose registruose.

Vyrų choras, dainuodamas J. Karoso "Augo kieme klevelis", parodė lankstumą ir darna, o A. Mikulskio "Miegelio noriu labai" skambėjo svajingai ir subtiliai, nors tenorai galėjo truputėlį ir silpnesni būti. J. Žilevičiaus "Oi, kad išauštu" ir J. Dambrausko "Gersim, broliai" sušvito nepaprasta energija ir harmoningu skambesiu.

Antroje koncerto dalyje vėl pasirodė mišrus choras su kanklių orkestru, padainuodamas šešias A. Mikulskio suharmonizuotas liaudies dainas. Džukų daina "Nuvažiav tėvelis į žalių girialy" su solistais Irena Grigaliūnaite, Vladu Plečkaičiu ir Algiu Giliu parodė įvairumą ir skambėjo maloniai.

Tačiau didžiausią išpuolį paliko šios dainos: "Aš pasėjau linelį", atvėrusi lietuvių sielos gelmes, "Sirdgėlos daina", labai vykusiai išreikšdama sielos kanciją ir tragiką, "Klaipėdos baladė", sužadindama sielos liūdesį ir ilgesį, "Iškasiu šūnelį", rodydama nepaprastą žaismingumą, ir "Papartėlis", nuskambėjęs judriai, gyvai ir grakščiai.

Vos aptilus audringiem plojimam, jausmingai ir didingai suskambėjo J. Naujalio "Lietuva brangi", o po jos ir čiurlioniečių tradicinė "Namo".

K. Jurgutis

Detroito buvo surengtas Čiurlionio ansamblio koncertas s. Dirigentui dėkoja jubiliejiniių metų komiteto pirm. J. Urbonas. Nuotr. K. Sragausko

Dail. Adomas Galdikas vaikšto pajūriais

Nuotr. V. Mažello

BALTIMORE, MD.

Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo minėjimą vasario 23 Lietuvos Svetainės didžiojo salėje surengė Lietuvos Bendruomenės Baltimorės apylinkė. Dalyvavo daug lietuvių. Įdomi ir kilni programa prasidėjo su Amerikos ir Lietuvos himnais. Invokaciją sukalbėjo šv. Alfonso parapijos vikaras kun. A. Dranginis. Algirdas Budreckis iš New Yorko savo kalboje ragino nenustoti vilties dėl Lietuvos laisvės ir nurodė būdus, kaip mes prie jos atgavimo galėtume prisidėti. Aušra Mačiulaitytė Zerr visus žavėjo skambiu balsu dainuodama dainas ir arijas. Pasirodė su savo talentais ir Baltimorės tautinių šokių grupė "Kalvelis".

Sodalietės šv. Alfonso mokyklos salėje kovo 7, penktadienį, 8 val. vak. rengia bingo žaidimus. Bus gražių premijų ir skanių užkandžių. Visas pelnas skiriamas dovanom, kurias so-

daliatės nupirks ir įteiks lietuviui seneliui, juos aplankydamos prieš Velykas.

Šv. Vardo draugijos vyrų kovo 9, tuoj po 8:30 val. mišių šv. Alfonso mokyklos salėje turės metinius pusrūčius. Juos pagamins šv. Alfonso parapijos sodaliatės. Garbės kalbėtoju bus Lou Corbin, žymus ir įdomus WFBR radijo stoties žinių komentatorius ir pranešėjas.

Antano Smetonos, pirmojo ir paskutinio Lietuvos prezidento, mirties 20 metų sukakties minėjimą Lietuvos Tautinės Sąjungos Baltimorės skyrius rengia kovo 9, sekmadienį, 2 val. p.p. Lietuvos Svetainės didžiojo salėje. Vėlonies anūkas Antanas Smetona skambins pianinu, o Kazys Karpis rodydys filmą apie Lietuvą ir prezidento A. Smetonos laidotuves.

Lietuvių Postas 154, Amerikos Legionierių organizacijos nariai, kovo 16 nuo 1 iki 6 val.

vak. ruošia jaučio kepimą. Be gardžiai pagamintos jautienos bus ir kitokių skanių valgių bei gėrimų. Legionieriai pagarsėję geru šeiminkavimu ir greit išparduoda visus bilietus. Šokiui gros geras orkestras. Veiks loterija su įvairiais laimėjimais. Bilietus į šį parengimą geriau užsisakyti iš anksto.

Vincas Vaškevičius, pirmos kartos lietuvis, po sunkios ir ilgos ligos mirė vasario 14. Būdamas sveikas, vėlonis buvo iš-

tikimas Sv. Alfonso parapietis ir lietuviškų parengimų lankytojas. Gedulingos mišios už jo vėlę paaukotos šv. Alfonso bažnyčioje vasario 18. Nuliūdime liko žmona Magdalena, dukterė Ona ir anūka.

Magdalena Greblienė, prieš keletą savaičių sunkiai susižeidusi krisdama nuo laiptų, mirė vasario 15. Vėlonė buvo kukli ir maloni moteriškė, susipratusi lietuvi. Už jos vėlę šv. Alfonso bažnyčioje mišios paaukotos vasario 18. Liko nuliūdusios anūkės.

Juozas (Matusevičius) Matthews, pirmos kartos lietuvis, mirė vasario 16. Prieš išeidamas į pensiją, vėlonis dirbo siuvykloje. Buvo susipratus lietuvis. Paskutinius senatvės metus praleido senelių prieglaudoje, kurią globoja Little Sisters of the Poor. Už jo vėlę mišios seselių koplyčioje paaukotos vasario 18. Nuliūdime liko žmona Anelka, sūnus Juozas ir dukros Amelija bei Doris.

Pranas Gedra, gimęs ir augęs Baltimorėje, staigiai mirė vasario 16. Metus laiko vėlonis West Broadway gatvėje laikė restoraną. Už jo vėlę mišios šv. Petro bažnyčioje paaukotos vasario 20. Nuliūdime liko žmona Vera, dukra Frances ir broliai kun. Juozas Gedra ir Kazys.

Visi šie suminėti mirusieji palaidoti Holy Redeemer kapinėse.

Jonas Obelinis

WORCESTER, MASS.

Lietuvių Bendruomenės susirinkimas

Kovo 2 (sekmadienį), 3 val. Šv. Kazimiero parapijos salėje kviečiamas metinis Lietuvių Bendruomenės Worcesterio apylinkės narių susirinkimas. Valdya pateiks savo veiklos metinę apskaitą. Bus renkama nauja valdya. Kun. Jonas Jutkevičius papasakos įdomių dalykų iš savo kelionės po Australiją.

Visi lietuviai kviečiami atsilankyti.

Serga kun. M. Tamulevičius

Sunkiai susirgęs Aušros Vartų parapijos klebonas kun. Mykolas Tamulevičius buvo paguldintas į šv. Vincento ligoninę. Padaryta galvos operacija, išimtas auglys. Ligonis po truputį gerėja.

Petras Molis paskirtas įmonės vicedirektorium

Fremingham Power Engineering bendrovėje 14 metų išdirbęs Petras Molis paskirtas bendrovės administracijos vicedirektorium. Jis yra studijavęs Freiburgo universitete, Vokietijoje, ir Richmondo, Clarko universitetuose bei Bostono kolegijoje, Amerikoje. Turi pramonės administracijos magistro laipsnį.

Petras Molis uoliai dirba su Worcesterio lietuvių skautais, yra Nevėžio tunto tuntininkas. Įeina į Worcesterio lietuvių organizacijų tarybą.

Mirė vyčių veikėjas

Ed. Daniels

Vasario 3 darbo metu mirė 42 metų amžiaus uolus vyčių 26 kuopos veikėjas, susipratus lietuvis, praeitą vasarą vedęs, Eduardas Daniels (Danilevičius). Pr.

Laiškas redakcijai

Mielas Redaktorium!

pasipiktinę, nors surinkta virš 600 dol. Kiek gaus Altas?

Jus gerbiąs

Pranas Kudulis,

buvęs Lietuvai Gelbėti Komiteto sekretorius

Los Angeles, Calif.

Kovo 15, 7:30 val. vakaro, Los Angeles scenos menininkai ruošia įdomų muzikos, dainos ir dailiojo žodžio koncertą — montažą. Montažinė dalis Los Angeles mieste bus atliekama dar tik pirmą kartą. Joje bus pavaizduotas tėvynės ilgesys. Koncertinės dalies programoje — pasaulio klasikais ir arijos iš operų.

Koncerte dalyvauja mūsų kolonijos stipriausios pajėgos: solistai Florencija Korsakaitė, Antanas Pavasaris, Stasė Pautienienė, pianistė Raymonda Apeikytė ir dramos aktoriai Nelė Apeikienė ir Juozas Kaributas. Jų visų vardai gerai žinomi. Scenos meilės vedami, jie mielai ateina organizacijom į talką. Reikia manyti, kad šio koncerto proga lietuviai užplūdys šv. Kazimiero parapijos salę. Mūsų menininkai turi pajusti, kad jiems skiriamas visų dėmesys ir jaučiamas jų reikalingumas.

Laukiama lietuvių ir iš tolimųjų vietovių: iš Santa Bar-

ATSAKYMAI TEISINIAIS KLAUSIMAIS

Adv. M. ŠVEIKAUSKIENĖ sutiko šiam laikraštyje duoti paaiškinimų ir patarimų teisiniais klausimais Darbininko skaitytojams. Klausiant reikia pažymėti, ar skaito Darbininką. Klausimai siųsini jos adresu: Mrs. M. L. Šveikauskas — Attorney-at-Law, Co-operative Bank Plaza, 1864 Centre St., West Roxbury, Mass. 02132.

NAMAI JAU PARDUOTI

Klausimas

1959 su broliu nusipirkome šešių šeimų namus. Pradžioje su šeimomis gyvenome patys dviejuose butuose, vėliau kiekvienas nusipirkome po vienos šeimos namus ir iš tų senų namų išsikraustėme. Namų neparlavėme, nes iš gaunamos nuomos galėjome ne tik mokesčius ir kitas išlaidas apmokėti, bet ir pačius namus išmokėti.

Namai iš plytų, su nemažu sklypu žemės. Kai pirkome, jie buvo gražioje vietoje. Visi namai toje apylinkėje buvo puikiai užlaikomi. Gatvės buvo švarios.

Vėliau po truputį pradėjo apylinkės keistis. Sunku buvo susirast sau tinkamus nuomininkus. Apylinkė irgi žymiai pasikeitė. Nutarėme namus parduoti, kol nevēlu. Skelbėme laikraščiuose, bet pirkėjo nesuradome. Tada mūsų geras pažįstamas mum patarė kreiptis į tam tikrą įstaigą.

Įstaiga didelė ir gerai žinoma. Apžiūrėjo namus ir pasakė, kad norimos sumos negausime. Žadėjo parduoti už 35-40 tūkstančių dolerių.

Pasirašėme su ta įstaiga sutartį. Sutartyje buvo parašyta, kad jie, brokeriai, gaus 5 ir pusę procentų pardavimo sumos. Be to, jie mum paaiškino, kad, jei jie gautų daugiau, jie gautų 1/3 skirto; kitaip sakant, jei jie gautų 45,000, jiems priklausytų 5 ir 1/2 proc. nuo 40,000 ir 1/3 nuo skirto, t.y. nuo 5000 dolerių. Jie prašė išduoti jiems atskirą raštą dėl šio skirto. Mes tą raštą jiems davėme. Jie rado pirkėją, kuris siūlė 48,000 ir galų gale sutiko duoti 49,000. Pasirašėme pirkimo —pardavimo sutartį už 49,000.

Po poros dienų pas mus atėjo vienas žmogus, tiesiai į tą įstaigą, kurioje brolis dirba, ir pasakė, kad jis girdėjęs, jog mes turime namus pardavimui. Jis tuos namus matęs ir mum siūlė 55,000 dol. Brolis man tuoj paskambino, ir mes tiek buvome pritrenkti, kad nežinojome, ką daryti. Nuėjome pas savo advokatą. Davėme jam paskaityti visų sutarčių nuorašus. Paskaitęs, jis mum pasakė užmiršti visą reikalą, nes namai jau parduoti, ir gana.

Mum atrodo, kad mes buvome apgauti ir turime apie 11,000 nuostolių. Kodėl tie namai yra tiek verti tam žmogui, mes nežinome. Pardavę jam, ne tik daugiau pinigų gautume, bet ir komisijos nereikėtų mokėti, nes jis norėtų pirkti be agento.

Ar yra koks nors būdas šį reikalą sutvarkyti? Gal Tamsta pažįsti kokį nors advokatą mūsų apylinkėj, kuris galėtų mum padėti. Jei atsakysit per laikraštį, prašome neminėti mūsų valstijos nei mūsų pavardžių.

Tautiečiai

Atsakymas

Sunku suprast, kodėl Tamstos, būdami namų savininkais per

bara, San Francisco ir iš kitur, Los Angeles lietuviai, kai turi gerą ūpą (jau įrodė ne vienas parengimas), gausiai susirenka, Taigi ir šiame koncerte laukiami ne vien tik nuolatiniai lankytojai, bet ir visi lietuviai, ypačiai jaunimas, kuriam bus skiriami specialūs įėjimo bilietai.

Geras koncertas laukia jūsų visų dėmesio. —L.

ras, kad jis pats žino, kiek tie namai maždaug verti ir už kiek gretimi arba artimi namai parduodami, — jis turėtų pasamdyti įvertintoją (appraiser). Tas įkainotojas už tam tikrą sumą (apie 100 dolerių paprastai) galėtų pasakyti, kiek tie namai verti. Toks žmogus yra objektus; jam tie namai nėra pavadami parduoti. Įkainojime jis neturi savų interesų. Paprastai tokie žmonės yra šios srities specialistai. Jie žino, kur ir kaip gauti informaciją apie tų apylinkėjų parduodamus namus ir panašiai. Tokios išlaidos kartais gali atrodyti nereikalingos, bet gali sutaupyti pardavėjui tūkstančius.

Tamstų atveju namai jau yra parduoti, kaip Tamstų advokatas Tamstom yra nurodęs. Daugumas žmonių nenori tikėti, kad, pasirašę sutartį (arba, kaip daugelis sako, popierių), jie jau yra pardavę namus, o ne tik nusistatę juos parduoti.

Patarčiau Tamstom pasikalbėti su tuo savo advokatu dėl "antrojo" rašto, kurį Tamstos išdavė brokeriui dėl papildomos komisijos (1/3 likusio skirto). Manau, kad tas raštas negalios dėl visokių teisiškai techniškų priežasčių. Tai tik tiek, mano nuomone, Tamstos galėsite "laimėti".

PODAROGIFTS, Inc.

GEROS NAUJIENOS!

Mes vėl priimame užsakymus šaldytuvams:

SALDYTUVAI

2181 Zil-Moskva 240 Ltr.	\$236.33
2182 Oka-3 200 Ltr	212.11
2183 Yuryzan 175 Ltr	196.00
2184 Orsk (KX-0100) 120 Ltr	191.89
2185 Minsk-2 119 Ltr	169.67
2186 Biryusa 160 Ltr	191.89
2187 Mir 125 Ltr	161.56
2188 Saratov 2, 85 Ltr	111.11
2189 Dnepr or Donbas, 165 Ltr	151.56

PUIKIOS DOVANOS!

Motociklai — Motoriniai skuteriai
Motoriniai dviračiai

MOTOCIKLAI

2111 Ural-2 M-63 U su šoniniu automobiliu	771.60
2112 K-750 M su šoniniu automobiliu	740.74
2113 Jupiter IZH-2 su šoniniu automobiliu	377.11
2114 Jupiter IZH-2	270.89
2115 IZH-Planeta su dviem sėdynėm	258.33
2116 Voskhod su dviem sėdynėm	203.33
2117 M-105, 1 cilindras, 7 HP, 123.5 c.c.	145.83

MOTORINIAI SKUTERIAI ir MOTORINIAI DVIRAČIAI

2121 Tula-Tourist, 10 HP, 199 c.c.	225.00
2122 Viatka VP-150 M, 6 HP, 148 c.c.	145.89
2123 Riga-3, 2 HP, 55 c.c.	79.22

Pristatoma TUOJAU — skubinkite savo užsakymus į

PODAROGIFTS, INC.

220 PARK AVE. SOUTH
NEW YORK, N.Y. 10003
212-228-9547

arba į prie jo prisijungusias firmas:

GLOBE PARCEL SERVICE, INC.
716 Walnut Street, Philadelphia, Pa. 19106
Tel.: 215 WA 5-3455

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
45 West 45th Street, New York, N.Y. 10036
Tel.: 212 CI 5-7905

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY,
Inc.
1776 Broadway, New York, N.Y. 10019
Tel.: 212 581-6590 581-7729

A + A

KOSTUI SAVICKUI

mirus, jo žmonai Onai, dukterims Seselei Paulai, Onai Vaitkienei, Izabelei Žmuidzinienei ir sūnams Kostui bei Česlovui nuoširdžiai užuojautą reiškia

F. ir V. IZBICKAI
A. ir V. KUBILIAI
J. ir A. LAPŠIAI
B. ir J. VASIAI

Mylimai dukrai

A + A

SAULYTEI STANKEVIČIENEI

Lietuvoje mirus, mūsų bičiulius Antaniną ir Juozą Liutkonius nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

RADZIVANŲ ŠEIMA

Kompozitoriui muzikui

JUOZUI STROLIAI

mirus, jo sūnus Vytautą, Faustą ir Herkulį užjaučia ir kartu liūdi

DAIVA ir ROMAS KEZIAI

Kompozitoriui

A + A

JUOZUI STROLIAI

mirus, sūnui muz. Vytautui Stroliai, buvusiam Operetės choro vadovui, ir broliams muz. Faustui ir Herkului, gilią užuojautą reiškia

Operetės Choras ir vadovas muz. M. Cibas

LIETUVISKŲ PLOKŠTELIŲ IŠPARDAVIMAS

Trys ilgo grojimo lietuviškos plokštės už penkis dolerius

Lietuvos Senos ir Naujos Dainos: Įdainuota solistų ir choro 11 liet. dainų: Mergužėle brangi, Metai, Pavasario linksmybės, Barbutė ir Pilypas, Ši naktelė, Prieš tolimą kelionę, Užstalės daina. Tinginė bobutė, Oi laukiau, laukiau, Oi, tu jieva, Jievuže, Augu pas tėvėly, Stikiukėlis.

Lietuvos Kanklės: O. Mikulskienei vadovaujant įgrota: Pas motutę augau, Sukinins, Supinsiu dainužę, Pas motulę, Rūgčiai, Lenciugėlis, Naujėnos, Seju rūtą, Siuntė mane motinėle, Kepurnė, Per girią, greič ir Sveikas Jėzau.

Lietuvos Aidai. Charles Daubaro akordeonu įgrota 16 lietuviškos muzikos kelykėlių: Aguonele, Siunte mane motinėle, Paiankej, Laisvės varpo daina, Dainda, Mikita, Atskrend sakalėlis, Ant kalno karklai siubavo, Ši nedėtelė, Plaukia Nemunėlis, Munšainukas ir 5 lietuviškos polkos.

Tėvynės Meilė Nemari, A. Dambruskaitės įdainuota 13 liet. dainų: Kamunos daina, O naktužė rami, Pradalguose, Liepė tėvelis, Dobilėlis, Na, tai kas? Tulpės, Tėvynės meilė nemari, Jau atėjo rudėnėlis, Kam šėrei žirgelį, Sedžiu po langelio, Oi bernei vienturi ir Vakaras.

Žibuoklės, L. Stuko moterų seksteto įdainuota 14 liet. dainų: Ruduo, Gėlių daina, Vėl gegužės naktis, Avietėlė, Man ne vistic, Joninių daina, Daina apie tiltą, O, ramunėle, pasakyk, Aunu, anu baltas kojias, Myliu tave, Plaukia sau laivelis, Kai ateis pavasarėlis, iš op. "Birutė" Sesutėlės — lėlijėles ir iš op. "Dana" moterų choras.

40 Lietuviškų Melodijų įgrota su simfonijos orkestru: Iš rytų šalėlės, Atskrend sakalėlis, Treji gaidžiai negiedojo, Ant tėvelio dvaro, Aš pasėjau lineolius, Kur tas šaltinėlis, Ramovėnų maršas, Trijų seselių, Pasėjau žalią rūtą, Kur bėga Šešupė, Plaukia žaselė, Ko liūdi putinėli, Gieda gaidėliai, Lietuva brangi, Aš padainuosiu dainų dainele, Tykus buvo vakarėlis, Kam šėrei žirgelį, Tylus vakaras, Ei, Lietuvos kareivėliai, Lietuvos himnas, Per tamsią naktelę, Pasėjau dobilą, Ar aš ne vyšnėlė, Uंची tupi trys pulkeliai, Trys sesutės, Už jūrų marių, Ant kalno, Du gaidėliai, O čia, čia, Oi lekia, lekia, Jo jau diena, Sutems tamsi naktužėle, Aušta aušrelė, šviesi parazėlė, Tris dienas, Ši naktelė, Jai nerūpėjo, Vai tu žirge, Žalia girėlė, žalia liepelė, Garys turi ilgą snapą ir Lietuviais esame mes gimę.

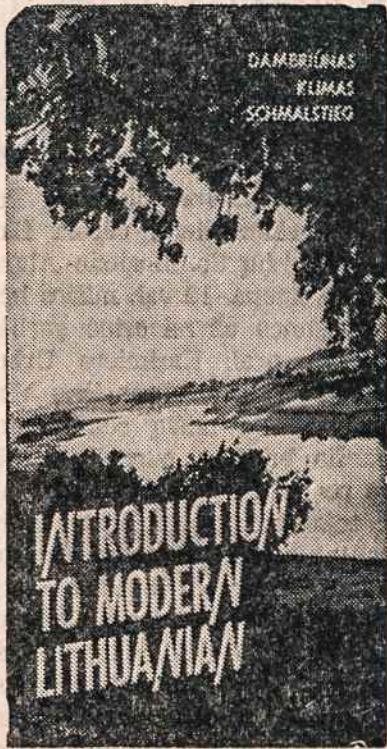
Iš šio sąrašo išsirinkus tris ilgo grojimo plokštės, mokama tik penki doleriai. Atskira plokštelė kainuoja 2 dol. (ankščiau buvo parduodamos po 4 dol. Norį įsigyti papigintų plokštelių, prašomi rašyti: Darbininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N.Y. 11221.

Persiuntimui pridėdama 50 c. — Pranešama Darbininko skaitytojams, kad nuo 1969 sausio 1 Darbininko prenumerata Amerikoje ir kituose kraštuose nuo 7 dol. pakeliama iki 8 dol. Siunčiant prenumeratą už 1969 metus, prašom pridėti vieną dolerį. Ta pačia proga reikiame padėką skaitytojams, kurie laiku apsimoka mėtinę prenumeratą. Atsilikusių prašom irgi nedelsiant prisijusti, nes laikraštis skolon daugiau nebus siunčiamas. Medžiagom ir spausdinimo išlaidom pakilus, administracijai susidaro dideli nuostoliai, kai didesnis skaitytojų skaičius lieka skolingi. — Darbininko administracija.

Persiautimui pridėdama 50 c. — Pranešama Darbininko skaitytojams, kad nuo 1969 sausio 1 Darbininko prenumerata Amerikoje ir kituose kraštuose nuo 7 dol. pakeliama iki 8 dol. Siunčiant prenumeratą už 1969 metus, prašom pridėti vieną dolerį. Ta pačia proga reikiame padėką skaitytojams, kurie laiku apsimoka mėtinę prenumeratą. Atsilikusių prašom irgi nedelsiant prisijusti, nes laikraštis skolon daugiau nebus siunčiamas. Medžiagom ir spausdinimo išlaidom pakilus, administracijai susidaro dideli nuostoliai, kai didesnis skaitytojų skaičius lieka skolingi. — Darbininko administracija.

Persiautimui pridėdama 50 c. — Pranešama Darbininko skaitytojams, kad nuo 1969 sausio 1 Darbininko prenumerata Amerikoje ir kituose kraštuose nuo 7 dol. pakeliama iki 8 dol. Siunčiant prenumeratą už 1969 metus, prašom pridėti vieną dolerį. Ta pačia proga reikiame padėką skaitytojams, kurie laiku apsimoka mėtinę prenumeratą. Atsilikusių prašom irgi nedelsiant prisijusti, nes laikraštis skolon daugiau nebus siunčiamas. Medžiagom ir spausdinimo išlaidom pakilus, administracijai susidaro dideli nuostoliai, kai didesnis skaitytojų skaičius lieka skolingi. — Darbininko administracija.

Persiautimui pridėdama 50 c. — Pranešama Darbininko skaitytojams, kad nuo 1969 sausio 1 Darbininko prenumerata Amerikoje ir kituose kraštuose nuo 7 dol. pakeliama iki 8 dol. Siunčiant prenumeratą už 1969 metus, prašom pridėti vieną dolerį. Ta pačia proga reikiame padėką skaitytojams, kurie laiku apsimoka mėtinę prenumeratą. Atsilikusių prašom irgi nedelsiant prisijusti, nes laikraštis skolon daugiau nebus siunčiamas. Medžiagom ir spausdinimo išlaidom pakilus, administracijai susidaro dideli nuostoliai, kai didesnis skaitytojų skaičius lieka skolingi. — Darbininko administracija.

Introduction to Modern Lithuanian. Puikus lietuvių kalbos vadovas su 40 pamokų, gramatikos priedu, skaitymais ir žodynėliais. Tekstas ir paaiškinimai anglų kalba. Nemo-kantiem ar nedaug mokantiem lietuviškai — puiki galimybė išmokti. Parengė L. Dambrūnas, A. Klimas ir W.R. Schmalstieg. Išleido lietuviai pranciškonai Brooklyne. 479 psl., kietais viršeliais. Kaina 7 dol.

Labai naudingas priedas pradėdantiems mokytis lietuvių kalbą: Lithuanian Reader for Self-Instruction. Parengė W. R. Schmalstieg ir A. Klimas. Kaina 1 dol.

DARBININKAS 910 Willoughby Ave. Brooklyn, N. Y. 11221

RADIJO PROGRAMOS

Lietuvos Atsiminimų Radio Vaianda NEW YORK. Šeštadieniais nuo 5 iki 6 val. WEVD 1330 KHz. 97.9 Mg. Fm. Direktorius Dr. Jokūbas J. Stukas, 1016 Schleifer Rd. Hillside, N.J. 07205; tel. 201-289-6878.

Laisvės Žiburys — NEW YORK — Lietuvių ir anglų kalbomis sekmadieniais 2-3 val. popiet WHBI 105.9 FM banga. Vedėjas: Romas Kezys, TW 4-1288, 62-15 69th Pl., Middle Village, N.Y. 11379.

BOSTON, MASS. Vedėjas STEPHEN MINKUS WLYN — 1360 kilocycles ir FM 101.7 banga. Sekmadieniais nuo 1 - 1:30 val. p.p.

BOSTON, WORCESTER BROCKTON, MA. Vedėjas P. VISČINIS 173 Arthur St., Brockton 18, Mass. Tel. JU 6-7209. FM bangomis 107.9 MC WHIL - 1430 kil. Medford, Mass. Sekmadieniais nuo 11 iki 12 vid.

DETROIT, MICH. Lietuviškų Melodijų Radio Valanda. WJLB stotis — banga 1400. Šeštadieniais 3:00 iki 4:00 p.p. Patricia Bandza tel. 278-3265. Algis Zaporackas tel. 549-1982. Vedėjas — Ralph J. Valatka 15756 Lesure Detroit, Mich. 48227. telef. 273-2224.

HARTFORD, CONN. Ved. ALG. DRAGONAVICIUS WBMI - FM 95.7 273 Victoria Rd., Hartford 14, Conn. Tel.: 249-4502. Sekmadienį — nuo 12 iki 1 p.d.

PITTSBURGH, PA. WZUM, 1590 banga vedėjas VYTAUTAS YUCIUS 52 Shady St. W. Pgh., Penna. 15228. Tel. 563-2754. Sekmadieniais 12:00 iki 12:30 v. p.p.

PHILADELPHIA, PA. WTEL, 860 kilocycles BENDRUOMENĖS BALSAS 1203 Green St., Phila., Pa. 19123. PO 5-0932. Šeštadieniais nuo 1:30 iki 2:30 p.p.

NAUJAI IŠLEISTOS KNYGOS

Vergijos kryžkeliuose, S. Rūkienė, kaina 5 dol., kietais virš. 6 dol., Lietuvių literatūra svet, redagavo K. Bradūnas, kietais viršeliais 10 dol., Ant. Vilnelės tilto, P. Jurkus, kaina 2.50 dol. Peilio ašmenimis, J. Jankus, premijuota, kaina 4 dol. Dangus debesyse, J. Švaistas, premijuota, kaina 2.50 dol. Šios bei kitos knygos gaunamos: Darbininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, New York 11221.

PAGERBKIME TUOS, KURIE GYVENO IR MIRĖ DIEVIU IR TĖVYNEI. Lietuvos Kankinių koplyčia Šv. Petro bazilikoje Romoje laukia kiekvieno lietuviuo atsiliepiant savo auka. Laiko jau nedaug — atsiliepkite adresu: Lithuanian Martyrs' Chapel Fund 2701 W. 68th Street Chicago, Ill. 60629 † Vysk. V. Brizgys, Komifeto vardu

SPORTAS

VILIMAS — BOKSO ČEMPIONAS

Vilnius Sportas (vasario 1) papasakojo, kaip rusai ("federacinė rusų respublika") įsigijo sau bokso čempioną lietuvį. Toli šiaurėje, poliarinėje zonoje, yra anglies kasyklos ir angliakasių gyvenvietė — miestai vardu Inta. "Čia trumpa vasara", rašo Sporto korespondentas Galaktionovas, "ir ilga žiema, pilkos poliarinės naktys, stiprūs šalčiai, siaučia vėtrės ir pūgos. Anglį čia kasa tūkstančiai įvairių tautybių jaunuolių, jų tarpe ir Lietuvos pasiuntiniai".

Stai tarp tų "Lietuvos pasiuntinių" yra 26 metų amžiaus vyras — Zenonas Vilimas, ne tik angliakasis, bet ir boksininkas, neseniai buvęs komiū "autonominės respublikos" čempionas, o nuo praėjusio rudens — visos RSFSR (rusų ir kitų "respublikos") sunkiojo svorio bokso čempionas.

Vilimas į tas kasyklas nušiuštas jau prieš 10 metų, tai yra, būdamas tik šešiolikmetis. Atėjus laikui, buvo paimtas kariuomenėn, o po to kelio Lietuvos "neberado" ir vėl atsikūrė Intos kasyklose. Šako, laisvalaikiu treniruojasi, boksuojasi, mokosi (namie savo laiku nebaigtą) vakarinę mokyklą, galvoja apie neakivaizdinį mokymąsi kalnakasybos institute, bet, atrodo, vargu begalvoja apie grįžimą į Lietuvą... (E.)

AR ŽINAI,

Knyga iš plieno. Brazilijoje yra knyga iš nerūdijančio plieno. Ji turi 1000 puslapių ir sveria 1500 kilogramų. Knygoje yra surašyta Sao Paulo miesto 400 metų kronika. Knyga nebijo nei ugnies, nei didelių temperatūros svyravimų.

H. W. FEMALE

WAITRESSES STEADY Also DISH-WASHERS days and nights. Good pay, good tips. Massapequa, L.I. Call (516) 798-9210

EXP. TYPISTS 37 1/2 hour week for Billing and General Correspondence some filing modern plant fringe benefits work near home SINCLAIR & VALENTINE — Secaucus Road, Secaucus, N.J. Call 201-866-3710

H. W. MALE

EXP BUTCHER 5 day week good salary excellent working conditions — Apply 222 Court Street Brooklyn or call for appointment MA 4-0014

JR. DRAFTSMAN Trainee — Salary open with some tracing experience. No phone calls apply in person CURTIS PARTITION CORP. 590 Belleville Tpke. Kearny, N.J. — See Mrs. McQueen

EXP FURNITURE REPAIRER for high class cabinet shop Good pay, nice working conditions Apply 154 East 55th Street N.Y.C. or call PL 5-2581

EXP SHORT ORDER COOK hours 4 PM to 1 AM — good wages nice working conditions work near home 6 day week Sunday off GOLDEN DOLPHIN DINER 905 No. Broadway Massapequa L.I. 516-798-9210

HAPPY BROTHERHOOD WEEK

GEORGE AUTO BODY AND PAINT SHOP 300 Esplanade Avenue PITMAN N. J.

CORNER BAKE SHOP

Open 7 days a week from 6 - 10 PM. 425 MAIN STREET METUCHEN N. J. 442-1134

TRUCK STOP DINER

GOOD FOOD AT REASONABLE PRICES We Serve the Best Cup of Coffee 1039 Paterson Plank Road SECAUCUS N. J.

RIVER VIEW DINER

Baking Done on Premises Open 24 Hours a Day We Serve the Best Cup of Coffee in Town RIVER ROAD MIDDLESEX N. J. 201-469-4655

DISPLAY

Carter Lincoln Mercury Gloucester County's No. 1 Lincoln Mercury Dealer. Home of the Mark III—Safe Buy Used Cars CARTER LINCOLN MERCURY, INC. 490 Mantus Ave. Woodbury 08096; Dial 609-848-5650.

MARLIN YACHT CLUB

Membership open. Slips available Town Dock Road New Rochelle, N. Y. Call 914-668-5135

ARNOLD MORA M.D. PSYCHIATRIST

Treatment for drug addiction. Park Madison Professional Bldg. 47 E. 67 Street New York, N. Y. YU 8-4800

CARPET LINOLEUM INLAID AND TILE

Custom Installation at discount prices Free estimates all work guaranteed Also on location

CARPET & RUG CLEANING

Newfoam Injection Process Free soil retarder & Moth proofing Call 24 Hours a Day 835-7593

BUSSINES PLACES

JAMACIAN BISHOP a congregation wants a church to rent, buy or lease. Willing to share with another minister. Call 826-6434

Outstanding Buy. Restaurant and living quarters on Route 9 plus 7 room house all on 2 1/2 acres, 50 mi. NYC, Catholic Churches nearby, large pond and lake for fishing and recreation (914) PE 7-6310

H. W. FEMALE EXP OPERATORS on Skirts and Pants section work. Steady nice working conditions — work near home CEE DEE MFG 85 University Place New York City, AL 4-8494 — ask for Manuel.

SEWING MACHINE Operators experienced on single needle and multiple machines. Steady work nice working conditions. Switlik Parachute Co. 1325 East State St., Trenton, N.J. (609) 587-3300 — ask for Mr. Richard Switlik, Jr.

Order-Clerks Telephone with a major Liquor Company in L.I.C. Some clerical duties light typing helpful but not necessary. Steady jobs — good working conditions! W. A. Taylor & Co. 30-30 Hunters Pt. Ave. L.I.C. N.Y. Tel. EX 2-6154 for appl.

EXP OPERATORS ON DRESSES Must do a complete garment steady work nice working conditions work near home T & C SPORTSWEAR 192 E 125 Street N.Y.C., 3rd floor Call 534-5970

Experienced Finisher Floor Girl — button and button hole operators — childrens dresses coats and suits — blind stitch, good salary, air conditioning nice working conditions K. S. Manuf Corp. 495 Bushwick Ave. Brooklyn — 967-7965

EXP. HOUSEKEEPER FOR RECTORY Excellent working conditions, attractive apartment to be shared with our cook — ST. MICHAEL'S CHURCH Cranford, N.J. Call 201-276-0360

ŠEIMININKĖS ieško pensininkų šeima, atsakomina, švairi, 4 kambarių butas su baldais ar be jų, plus 100 dol. mėnesiui už patarnavimus. Skambinti — tel. NE 4-2944

TO PLACE YOUR AD CANCEL OR CHANGE Tel.: GL2-2923

MALE - FEMALE SWITCHBOARD OPERATOR TYPIST Experience, car necessary — hours 9 to 5 PM. Apply in person CURTIS PARTITIONS CORP. 590 Belleville Tpke. Kearny, N.J. — See Mrs. McQueen

X-Ray Techs full or part time all shifts, must be licensed. Central Qns location. New salary scale, excellent benefits include 4 weeks vacation. Long Island Jewish Hospital, affil. Queens Hospital Center 990-2784 — Mrs. Chayot

Reliable couple wanted with references to operate 20 unit motel. (Manager and chambermaid etc) vicinity White Plains N.Y. 2 frnd rms utilities and \$450 month. 914-668-1650 Excellent opportunity. Start calling Monday.

EXP OPERATORS & FINISHERS on Ladies Coats section work also EXP PRESSER work near home JAY BEE COAT CO 112-04 101st Avenue Richmond Hill — Call HI 1-2330

EXP SEWING OPERATORS with binding exp on plastic or cloth Work near home ADVANCE CUSHIONS 3611 14th Avenue Brooklyn 36 Street entrance Ground Floor

Kas norėtų skelbtis Darbininko prašomas skambinti: Glenmore 2-2923

SERVICE BRAMIGAN CONTRACTING CO. 630 E 14th Street New York City Painting carpentry all types custom work — all work guaranteed, estimates furnished — Call CA 8-9841

KEY PUNCH STUDENTS - GRADS Gain your complete confidence Rent our machine for practice \$1.35 per hour — Wahson Képunch Call 349-3831

WATSON BROS HOUSE CLEANING SERVICE House Cleaning from Top to Bottom All Work Guaranteed Call 864-5922

PETERFORD BOWLING SUPPLIES Everything for the Bowler TROPHIES & PLAQUES Special Discount to Our Readers 962 Hempstead Turnpike Franklin Square Call 516 - FL 2-9751

AUTOMOBILIŲ PATAISYMO ir NUDAŽYMO reikalais kreipkitės į gerai patyrusius mechanikus, kurie sąžiningai atliks visus darbus. Mantel & Doren, Inc. 83-12 Cooper Avenue Glendale, N. Y. 11127 Tel. 894-4188

Advertisement for PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, Inc. featuring a logo and a list of cities with phone numbers. Text includes: JEI JŪS NORITE SIŪSTI SIUNTINIŲ - DOVANAS į LIETUVĄ ir įvairius USSR kraštus. naudokitės patarnavimu plačiai žinomos firmos. PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, Inc. (Licensed by Vnešposyltorg) VYRIAUSIA ĮSTAIGA Tel. (212) 581-6590 (212) 581-7729 1776 Broadway, New York, N. Y. 10019. Siuntiniai siunčiami per mūsų firmą paskyrimo vieta pasiekia trumpiausiu laiku. Siuntinių pristatymas garantuotas. Visi muitai apmokami mūsų įstaigose, gavėjas NIUKO NEMOKA. Prie firmos skyrių yra krautuvės; jose rasite žemiausiomis kainomis pasirinkimui įvairiausių audinių, taip pat maisto produktų, odos avalynės ir kitų daiktų. Firma — skyriai atidaryti kasdien nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 valandos ryto iki 4 valandos popiet. MŪSŲ SKYRIAI: ALLENTOWN, PA. — 126 Tilghman Street HE 5-1654; BALTIMORE, MD. — 1900 Fleet Street DI 2-4240; BROOKLYN, N.Y. — 1536 Bedford Avenue IN 7-6465; BUFFALO, N.Y. — 701 Fillmore Avenue TX 5-0700; CHICAGO, ILL. — 1241 No. Ashland Avenue HU 6-2818; CLEVELAND, OHIO — 1028 Kenilworth Avenue PR 1-0696; DETROIT, MICH. — 11601 Jos Campau Avenue 365-6780; FARMINGDALE, N.J. — Freewood Acres 363-0494; HAMTRAMCK, MICH. — 11339 Jos Campau Avenue 365-6740; HARTFORD, CONN. — 122-126 Hillside Ave. 249-6216; JERSEY CITY, N.J. — 219 Montgomery Street HE 5-6363; LOS ANGELES, CAL. — 159 So. Vermont Avenue DU 5-6550; NEWARK, N.J. — 378 Market Street MI 2-2452; NEW YORK, N.Y. — 78 Second Avenue OR 4-1540; PHILADELPHIA, PA. — 631 W. Girard Avenue PO 9-4507; RAHWAY, N.J. — 717 W. Grand Avenue 381-8997; ROCHESTER, N.Y. — 558 Hudson Avenue 232-2942; SO. BOSTON, MASS. — 396 W. Broadway AN 8-1120; SOUTH RIVER, N.J. — 41 Whitehead Avenue CL 7-6320; SYRACUSE, N.Y. 13204 — 515 Marcellus Street 475-9746; TRENTON, N.J. — 1152 Deutz Avenue EX 2-0306; UTICA, N.Y. — 963 Bleeker Street RE 2-7476

Advertisement for SCHALLER & WEBER featuring a large logo and text: PIRMAUJANTI DEŠRŲ PREKYBA NEW YORKE VOKISKOS SPECIALYBĖS. AUGŠČIAUSIOS KOKYBĖS PRODUKTAI. Mūsų krautuvėse geriausios dešros. Kelionei ir TV užkandžiai — kumpiai, įvairiausios mėsos, lietuviška duona ir kiti produktai. Užėikite — išitikinsite! 9 DIDŽIULĖS KRAUTUVĖS 9. New York: 1654 2nd Ave. (85-86 St.) — TR 9-3047; Ridgewood: 56-54 Myrtle Avenue — VA 1-7068; Astorijoje: 28-28 Steinway Street — AS 4-3210; Floral Park, L.I.: 259-17 Hillside Ave. — 343-6116; E. Northport, L.I.: 250-A Lark Field Rd. 516-757-0801; Franklin Sq., L.I.: 981 Hempstead Tpke. — 437-7677; Flushing: 41-06 Main Street — HI 5-2552; Jackson Heights: 82-10 37th Avenue — DE 5-1154; Poughkeepsie, N.Y.: 450 Main St. — 914-454-9070

DARBININKAS

**NEW YORKO
NAUJENOS**

Vienuolynas ..... GL 5-7068
Spaustuvė ..... GL 2-6916
Redakcija ..... GL 5-7281
Administracija ..... GL 2-2923

Darbininkas šią savaitę dėl atkelto Washingtono gimtadienio išsina tik vieną kartą — trečiadienį.

Brooklyno vyskupijos oficialus laikraštis The Tablet, minint Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo 51 m. sukaktį, vasario 6 laidoje, laiškų redakcijai skyriuje išskirtinai aiškioje vietoje su specialiai ryškia antrašė patalpino lietuvių kun. Pranciškaus A. Ruggles, Ridgewood, N.Y., laišką, kuriame išdėstomas viltys apie Lietuvos nepriklausomybės atgavimą.

Liudvikas Tonas buvęs Pagėgių, Plungės ir Marijampolės gimnazijos direktorius, 85 m., mirė vasario 25 anksčiau rytą. Liko žmona, sūnus inž. Jurgis Tonas su šeima ir duktė Irena Vakselienė su šeima. Pašarvotas Salniskienės laidojimo namuose. Atsisveikinimas ketvirtadienio vakarą 8 v., laidojamas penktadienį 11 v. r.

Jonas Matulionis, 53 metų, vasario 11 Vietname mirė smegenų uždegimu. Nuo II-jo pasaulinio karo jis tarnavo Amerikos kariuomenėje. Buvo nevedęs. Brooklyne paliko du brolius ir dvi seseris.

Kun. Liogino Jankaus, buvusio Balso reikalų vedėjo, mirties metinės rengiamos kovo 9. Apreiškimo parapijos bažnyčioje 5 v. popiet koncertuojamos mišios. Tuoj po mišių parapijos salėje rengiama akademija, kurioje kalbės gen. konsulas A. Simutis, Balso veikėjas A. Trečiokas ir k. Bus parodyti velionies gyvenimo vaizdai skaidrėse. Po akademijos kavutė. Visuomenė prašoma prisiminti šį uolų Balso darbuotoją, prašomi visi atsilankyti į pamaldas ir į akademiją.

LITO BANKAS NUPIRKO DIDELĮ VIEŠBUTĮ

Vasario 15 d. 12 val. dienos į Lito investavimo bendrovės nuosavybę perėjo didžiulis motelis — viešbutis prie O'Hare aerodromo Chicagoje.

Motelis yra neseniai pastatytas, labai moderniai įrengtas, turi per 100 miegamųjų kambarių, sales šokiui, pietum, susirinkimams, maudymosi baseiną po stogu. Sustoja daugiausia keleiviai iš aerodromo, gi pobūvius rengia visokios apylinkės organizacijos.

Viešbučių susidomėta anksčiau, ilgai tirtos galimybės jį nupirkti. Viešbučio kaina — vienas milijonas dol. Galutiniai pardavimo aktai pasirašyti vasario 15 d., ir nuo 12 val. dienos perėjo į naujųjų savininkų rankas.

Šį didžiulį viešbutį administruos Juozas Baužys ir Vytas Galvydis, kurie tvarko Lito bendrovės reikalus Chicagoje.

Š.m. kovo 23 d., sekmadienį, Le Cordon Bleu salėje, Jamaica Ave. ir 96 gatvės kampas, Woodhaven, N.Y., įvyks anglų kalba veikalas "LITHUANIA" autoriaus ir redaktoriaus, Lietuvos Pasiuntinybės Patarėjo Šveicarijoje dr. A. Geručio, prof. J. Puzino, prof. J. Jakšto, dr. A. Budreckio ir min. S. Lozoraičio — leidinio autorių pagerbimo ir su veikalu susipažinimo **POPIETĖ**.

Akademijs — kalbės dr. A. Geručio ir dr. V. Paprockas • Meninė dalis • Vaisės — kokteilis, užkandžiai ir kava. • Pradžia 2 val. p.p. punktualiai. Auka 7 dol. asmeniui. • Maloniai kviečiame lietuvių visuomenę dalyvauti apie tai pranešant iki kovo 15 dienos šiais adresais:

J. Bagdonas, 85-59 88 Street, Woodhaven, N.Y. 11421, Tel. 441-2374
E. Cėkienė, 87-80 96 Street, Woodhaven, N.Y. 11421, Tel. HI 1-4172
Rengimo komiteta sudaro šiu organizacijų pirmininkai bei atstovai: E. Cėkienė, J. Kiaunė, A. Senikas, S. Sirusas ir L. Tamošaitis — Lietuvos Neprik. Fondas; A. Diržys — Korp! Neo-Lithuania Filisiterių S-ga; V. Grudzys — ALTS-gos Rytų apygarda; S. Gudas — New Yorko valstybės tautybių respublikonų lietuvių atstovas; A. Jurgėla — ALTS-gos Brooklyno skyrius; A. Sperauskas — Richmond Hill, N.Y. skyrius; A. Trečiokas — Elizabetho, N.J. skyrius; J. Valiusaitis — Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio New Yorko skyrius.

Lietuvių, latvių ir estų meno paroda rengiama kovo 2 Estų namuose, 243 East 34 St., New Yorke, Manhattane. Paroda atidaryta 3 v. popiet. Parodą ruošia Pabaltijo Moterų Taryba savo metinio minėjimo proga. Minėjimas prasidės 4 v. popiet, ten pat, Estų namuose. Pagrindinis kalbėtojas bus William P. Durkee, Free Europe direktorius. Programai vadovaus latvis — šių metų minėjimo organizatorės ir šeimininkės. Auką 2.50 dol. Lietuviškoji visuomenė kviečiama atsilankyti.

Dr. J. Kazickas yra išvykęs į Meksiką. Iš ten keliauja į Filipinus. Jis pirmininkauja Lietuvių Fondo vajui ir tikisi savo kelionėje Fondui gauti naujų narių. Fondas šį pavasarį vykdė platų vajų. Ta proga gegužės 17 Waldorf Astoria viešbutyje rengia didelį balių-vakariene su šokiais.

Maironio šeštadieninė mokykla kovo 15, šeštadienį, kartoją savo vaidinimą "Miegancija gražuolė". Vaidinimas pagrįstas žinoma to paties vardo pasaka. Jį sueiliavo ir scenai pritaikė Paulius Jurkus. Jadvyga Matulaitienė parengė visą eilę šokių, režisavo Tadas Alinskas. Pirmą kartą su dideliu pasisekimu buvo suvaikintas sausio 19. Dabar kartojamas mokytojų konferencijos proga. Pastatymas pasižymi savo pasakišku puošnumu.

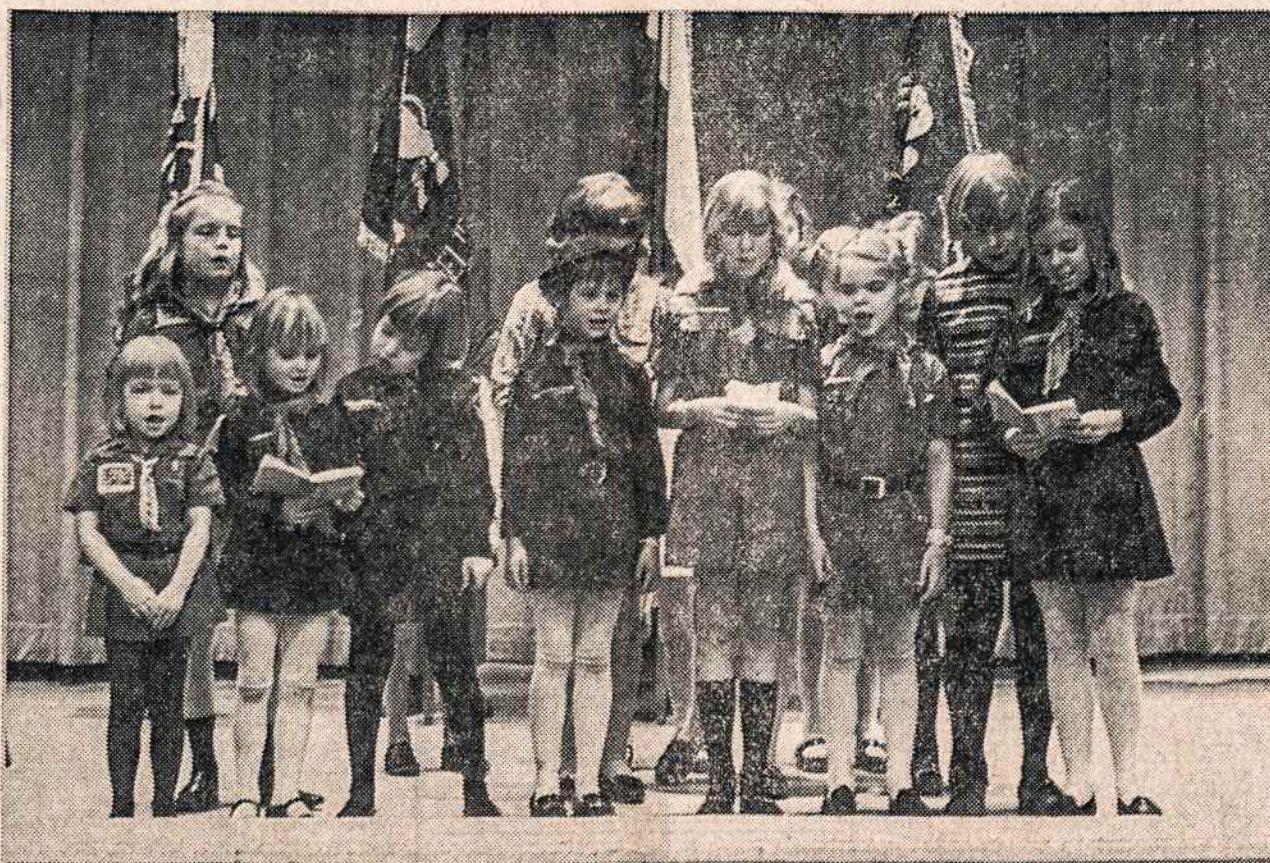
Menderis Mykolas, sulaukęs 81 m. amžiaus Liberty, N. Y., mirė vasario 22. Prieš 5 mėnesius mirė velionies žmona. Palaidotas vasario 25, antradienį, iš Youngsville, N.Y., katalikų parap. bažnyčios vietinėse kapinėse. Nuliūdime liko dukteris su šeima.

Vyresniųjų moksleivių ateitinių susirinkimas įvyks kovo 1, ši šeštadienį, 4:30 p. p., Oniūnų namuose: 88-20 90 St. Kalbės psichologas K. Kudžma tema: "Kaip inteligentiškumas yra praktiškai vykdomas gyvenime". Visas gimnazijos amžiaus jaunimas kviečiamas dalyvauti.

Padėka

LKM Sąjungos 29 kuopa rengė Užgavėnes. Nuoširdžiai dėkojame kleb. kun. J. Aleksionui už atsilankymą ir pasakytą žodį, dvasios vadui kun. A. Račkaskui, kun. L. Budreckui už atsilankymą.

Taip pat dėkojame už atsilankymą: Helen Kulber, Žiburio radijo programos vedėjui Romui Keziui, to radijo rėmėjų klubo valdybai ir svečiam, kurį buvo net iš N. Jersey, dėkojame p. Radzivanam, Balsiam, V. Padvariečiui, — sunku visus suminėti. Dėkojame visiem dalyvavusiem, o šeimininkėms — už valgių paruošimą. **Valdyba**

Maironio šeštadieninėje mokykloje vasario 22 paminėta Lietuvos nepriklausomybės šventė. Nuotraukė — skautės deklamuoja eilėraštį. Nuotr. R. Kistellius

Kun. Jonas Ruokis, kurį laiką dirbęs SS Peter ir Paul's parapijoje Canajoharie, N.Y., perkeltas vikaro pareigom į Sacred Heart parapiją Margaretville, N. Y.

L. Katalikių Moterų S-gos 29 kuopos susirinkimas įvyks kovo 2, sekmadienį, 1 val. popiet Apreiškimo parapijos salėje. Valdyba kviečia dalyvauti visus nares.

IS LIETUVOS VYČIŲ VEIKLOS

Newarko 29 kuopos susirinkimas buvo šv. Jurgio salėje. Didesnė Susirinkimo dalis skirta Lietuvos nepriklausomybės minėjimui. Kalbėjo kuopos pirm. K. Šipaila.

Padaryti paskutiniai patvarkymai metinei komunikacijai ir pusryčiams, kurie bus kovo 2. Mišios — 12 v. vidurdienį Švč. Trejybės bažnyčioje. Mišias aukos kun. J. Scharnus iš Newarko. Nariai susirenka parapijos salėje 11:30 v. Iš ten draugė visi nueis bažnyčion. Pusryčių metu invokaciją sukalbės kleb. kun. J. Scharnus. Svečių kalbėtoju bus kun. James P. McMenmie, Seaton Hall universiteto kapelionas.

Susirinkimas baigtas malda. Šia proga šių eilučių autorius ir kuopa reiškia užuojautą Mrs. Dianne Daniels, kurios vyras staiga mirė. Jis buvo centro valdyboje ritualo reikalams. Visą laiką buvo veiklus Worcesterio kuopos narys. **F.V.**

Parengimai New Yorke

Kovo 2, sekmadienis — Kaziuکو mugė Maspecho lietuvių parapijos salėje. Rengia New Yorko skautai.
Kovo 2, sekmadienis — Pabaltijo Moterų Tarybos metinis minėjimas ir lietuvių, latvių bei estų menininkų kūrinii paroda Estų namuose 243 East 34th St., Manhattan, N.Y., 3 val. popiet.

Kovo 9, sekmadienis — Šv. Kazimiero minėjimas: 11 val. ryto mišios, bendra komunikacija Maspecho 1. bažnyčioje ir pietūs parap. salėje, 64-14 56th Road, Maspeth, N.Y.; 3 val. popiet parapijos salėje Lietuvos Vyčių NY ir NJ apskrities seimas. Rengia LV Gr. Neck 109 kp.
Kovo 15, šeštadienį — Apreiškimo parap. salėje vaidinimas "Miegancija Gražuolė". Rengia Maironio mokykla.

Kovo 15-16, šeštadienį, sekmadienį — Rytinio Atlanto pakraščio lietuvių mokyklų mokytojų konferencija Apreiškimo parapijos mokyklos patalpose.
Kovo 16, sekmadienį — Kaziuکو mugė Lietuvos Laisvės salėje, Elizabeth, New Jersey. Rengia Elizabetho skautės.

G. Bacevičiūtės kūrinii koncertas

Šeštasis lietuviškos muzikos rečitalis rengiamas kovo 2, sekmadienį, 8:30 val. vak. Jordan Hall salėje, Bostone. Smuikininkas Izidorius Vasyliūnas ir pianistas Vytenis M. Vasyliūnas duoda Gražinos Bacevičiūtės sonatų vakarą. Bus atliekama josios trečioji, ketvirtoji ir penktoji sonatos smuikui ir fortepijonui. Bilietai į koncertą po du ir tris dolerius gaudami pas ponią Stelmoką ir kasoje prie salės.

Gražina Bacevičiūtė, gimusi Lietuvoje 1913, baigė muzikos mokslus Varšuvoje, toliau tobulinosi Paryžiuje. Atvažiavusi į Lietuvą davė puikų smuiko rečitalį. Po to nuvykusi Lenkijon rado savo darbiu palankią dirvą, prasimušė į pirmaujančių Lenkijos kompozitorių eiles, laimėjo Chopino tarptautiniame konkurse Varšuvoje antrą premiją už fortepijono koncertą, o Belgijoje gavo pirmą premiją už ketvirtąjį styginių kvartetą. Pasižymėjo kaip smuikininkė, nuskindama Wieniawskio tarptautinėse varžybose Varšuvoje pirmą premiją.

Su giliu liūdesiu tenka konstatuoti, kad šis rečitalis, planuotas kaip eilinis lietuviškosios muzikos koncertas, netikėtai tampa jos pomirtiniu minėjimu. Gražina Bacevičiūtė, susirgusi plaučių uždegimu ir prisidėjęs stipriam širdies smūgiui, užgeso šių metų sausio 17 Varšuvoje, pačiame savo amžiaus ir savo kūrybos žydėjime. Būdamą nepaprastai kūrybinga, paliko daug muzikinio turto, kuris beveik visas yra atspausdintas lenkų leidyklos "Polskie Wydawnictwo Muzyczne".

Ieškoma siuvėjų, kurios moka siūti sagas (Button hole). Geras atlyginimas ir pastovus darbas. Tel. GL 6-2880. Kreiptis RFG Novelty Co., 333 St. Nicholas Ave., Ridgewood, N. Y. 11237.

Reikalingas siuvėjas-tailor. Už valandą moka 3.50 dol. Krautuė ir siuvykla turi oro vėsinimą. Gražus miestelis, arti jūra. Kreiptis telefonu: (201) 462-7662, arba rašyti: Charles, 37 East Main St., Freehold, N. J., 07728.

Šio rečitalio rengėjų kuklios pastangos parodyti Gražinos Bacevičiūtės kūrybą tepažadina plačiosios Bostono visuomenės dėmesį ir meilę savo tautos kūrėjų darbui. Iki malonaus ir reikšmingo pasimatymo Jordan Hall salėje kovo 2.

Kompozitorė Gražina Bacevičiūtė

Cypress Hills sekcijoje parduodamas 3 šeimų mūrinis namas. Pirmame aukšte 6 dideli kambariai, antrame 2 butai po 3 erdvius kambarius. Naujai įvesta gazo apšildymas. 2 garažai. Prie Jamaica traukinėlio, arti bažnyčios ir mokyklos bei tarp dviejų parkų. Informacija tel. TY 7-6355.

Williamsburg sekcijoje, netoli Apreiškimo bažnyčios, išnuomojamas trečiame aukšte butas iš 4 kambarių su modernia virtuve ir apšildymu, už labai prietinamą kainą. Pageidaujama lietuviška šeima, nes visas namas apgyventas lietuvių. Telefonas (212) SP 6-3843.

Nesiduokite apgaunami ir nepermokėkite TV, radio, adding ir rašomas mašinas gausite pigiausiai ir sąžiningai per SPARTĄ. Prekės tiesiai iš firmų sandėlių, taisymas fabriko paruoštų tos pat firmos mechanikų Jūsų bute. Pranešę kuo domitės, gausite autentiškus firmų katalogus. Kreiptis adresu: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr., E. Northport, N.Y. 11731 Tel. (516) 757-0055.

DRUSKONIE HALL

vasarvietė yra atidaryta žiemos sezonui. Priimami visi, kurie nori sildinėti ar pailsėti.

Telefonas: Area Code 914 676-46-61

Adresas: DRUSKONIE HALL
Andes, N.Y. 13731

Sophie Zagorski-Kraunaitis

BOSTONO ŽINIOS

Šv. Kazimiero minėjimą kovo 2, sekmadienį, ruošia Lietuvos vyčių So. Bostono Algirdo 17 kuopa. 10 val. mišios bus aukojamos už mirusių garbės narius: prel. Kazimierą Urbonavičių ir prel. Pranciškų Virmauskį. Po mišių sendraugiai ruošia bendrus pusryčius salėje po bažnyčia. Pagrindinis kalbėtojas bus kun. Albertas Kontautas, vyriausias vyčių dvasios vad. Pusryčių bilietai platunami per valdybą. Suaugusiems — 1.50 dol. auka, studentams — 1 dol. Įsigykite iš anksto. Pamaldose ir minėjime ypač pageidaujamas jaunimas. Dalyvaus jūrų skautų Nemuno tuntas iš So. Bostono ir vyriausybė. Jau sukanka 20 metų kaip popiežius Pijus XII paskelbė šv. Kazimierą ypatingu lietuvių jaunuolių globėju ir pavyzdžiu.

Lietuvių Fondui Ada ir Juozas Šilimai įnešė 200 dol. Abu Šilimai yra pensininkai. Stasys Rackevičius įnešė 100 dol., Zigmantas Gavelis ir Juozas Koncailis įnešė po 25 dol. Tai jau antras jų įmokėjimas. Vytautas Eikinas ir Ramunas Kalvaitis po 10 dol., Kęstutis Devenis 5 dol. Eugenijus Manomaitis įnešė 30 dol. prie jo 200, kuriuos jis įmokėjo tik susikūrus Lietuvių Fondui. Bostonas antram milijonui jau sudėjo 2,060 dol.

Vasario 16-ji buvo minima vasario 16. 10 val. ryto šv. Petro parapijos bažnyčioje So. Bostone buvo iškilmingos pamaldos. Lietuvių organizacijos, vadovaujamos Amerikos legiono Stepono Dariaus posto, dalyvaavo pamaldose su vėliavomis. Šv. Mišias aukojo ir pamokslą sakė kleb. kun. Antanas Baltarūnas.

Minėjimą salėje pradėjo Altono Bostono skyr. pirm. Edmundas Cibas. Visiem sustojus buvo įneštos Amerikos ir Lietuvos organizacijų vėliavos. Anelė Januškevičienė paskambino, o susirinkę sugiedojo Amerikos ir Lietuvos himnus. Kun. Baltarūnas sukalbėjo invokaciją. John J. Grigalus pranešė, kad Mass. gubernatorius Sargent ir Bostono majoras White paskelbė proklamaciją, o Mass. seimelis priėmė rezoluciją, reikalaujančią Lietuvai nepriklausomybę.

Mass. valstybės vyriausias prokuroras Robert Quinn pasveikino ir priminė, kad jis pažįsta lietuvius kaip gerus, darbščius ir garbingus žmones, kurie gyvendami Amerikoje užsitarnauja garbingą pripažinimą. Dar sveikino Baltų d-jos pirmininkas. Prof. dr. Jonas Puzinas iš Philadelphiaus kalbėjo apie lietuvių veiklą prieš pirmąjį pasaulinį karą ir jam baigiantis, apie Lietuvos Didįjį seimą, Lietuvos tarybą, jų nutarimus ir Vasario 16-sios akto paskelbimą.

Meninė daly rašyt. Santvaro paruošti: Rita Ausiejūtė, Birutė Vaičiūrgytė, Jurgis Jašinskas ir Gėdiminas Margaitis skaitė - inscenizavo Bernardo Brazdžionio, Fausto Kiršos ir Vinco Mykoliaičio Putino eilėraščių. Šviesas, muziką ir dainas iš kantatos Kovotojai tvarkė ir perdavė Romas Sležas. Aukų surinkta 2,536.85 dol.

leškomas jaunas vyras, kuris norėtų išmokti ir interesuojasi apie vandentiekio darbus (plumbing). Geras atlyginimas. Pageidaujama, kad turėtų leidimą vairuoti automobilį. Informacijai skambinti tarp 8-9 val. ryto. Tel. GL 3-5488.

SOUTH BOSTON SAVINGS BANK

Inkorporuotas 1863

460 West Broadway, South Boston Massachusetts

"Kur tūkstančiai taupo milijonus"

ALFRED W. ARCHIBALD
President

Šio banko direktorių taryboje yra Lietuvos garbės konsulas adv. A. O. Šnailina ir adv. Jonas J. Grigaus. Reikame su patarnautojais galime susikalbėti ir lietuviškai. • Turtas (Assets) virš \$132,000,000

Current dividend 5 1/4% on all accounts.

Dabar moka 5 1/4% už visų rūšių taupomus pinigus.